

Kwartalnik Łódzki

BIULETYN ŁÓDZKIEJ OKRĘGOWEJ IZBY INŻYNIERÓW BUDOWNICTWA

ISSN 1732-1328

nr II/2011 (30)



w numerze:

- **Kryteria środowiskowe dla oświetlenia drogowego**
- **Ekspertyza zbiorników żelbetowych**
- **Przekroczenie zakresu uprawnień**
- **Nie obrażajmy urbanistów**

KUTNO

ul. Grunwaldzka 1,
pok. 305
99-300 Kutno
tel. 24 355 30 93
pon 16.00-18.00
wt i czw 17.00-19.00

BEŁCHATÓW

ul. Czapliniecka 44
(Hotel „Energetyk”)
97-400 Bełchatów
tel. 44 632 80 05
pon i śr 16.00-18.00

PLACÓWKI TERENOWE ŁOIIB



SKIERNIEWICE

ul. Jagiellońska 6/7g
96-100 Skierniewice
tel. 46 833 46 97
pon-pt 8.00-16.00

PIOTRKÓW TRYBUNALSKI

Dom Technika, pok. 7
ul. Armii Krajowej 24a
97-300 Piotrków Tryb.
tel. 44 647 14 21
pon, śr i czw 16.00-18.00

WIELUŃ

ul. Warszawska 22
98-300 Wieluń
pon 14.00-17.00
pt 9.00-12.00

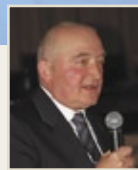
ROZKŁAD DYŻURÓW DZIAŁACZY ŁOIIB (w siedzibie Izby)

DANE TELEADRESOWE

Siedziba Izby:
ul. Północna 39
91-425 Łódź

telefon: 42 632 97 39
wewn. 1 lub 2:
sprawy członkowskie
wewn. 3:
praktyki zawodowe, na-
dawanie i interpretacja
uprawnień budowlanych
wewn. 4:
sprawy OROZ i OSD
wewn. 5:
szkolenia i redakcja
„Kwartalnika Łódzkiego”
faks: 42 630 56 39
www: lod.piib.org.pl
e-mail: lod@piib.org.pl

Biuro ŁOIIB czynne jest
od poniedziałku do piątku
w godz. 11.00-17.00



GRZEGORZ CIEŚLIŃSKI

Przewodniczący
Rady ŁOIIB
wt i pt 14.00-16.30-18.00*



PIOTR FILIPOWICZ

Z-ca Przewodniczącego
Rady ŁOIIB
pn 16.00-18.00



BARBARA MALEC

Z-ca Przewodniczącego
Rady ŁOIIB
czw 16.00-18.00



CEZARY WÓJCIK

Skarbnik
Rady ŁOIIB
czw 15.30-17.30



ROMAN KOSTYŁA

Sekretarz
Rady ŁOIIB
wt i czw 17.00-18.00



ZBIGNIEW CICHOSKI

Przewodniczący Komisji
Kwalifikacyjnej ŁOIIB
czw 15.00-17.00



KRZYSZTOF KOPACZ

Przewodniczący Sądu
Dyscyplinarnego ŁOIIB
czw 16.00-17.30



BEATA CIBORSKA

Rzecznik Odpowiedzialności
Zawodowej ŁOIIB
czw 16.00-17.30



DYŻURY PRAWNIKA

pon 16.00-17.00
czw 15.00-16.00
(lub w terminie wcześniej uzgodnionym)

UWAGA!

* 14.00-16.30 – dyżur telefoniczny,
16.30-18.00 – dyżur osobisty
(odbywa się po uprzednim uzgod-
nieniu telefonicznym z biurem
ŁOIIB tel. 42 632 97 39).

Szanowne Koleżanki, Szanowni Koledzy!

Obecny, pozjazdowy numer zawiera ważne dla naszego samorządu sprawozdanie Komisji Rewizyjnej ŁOIIB, złożone bezpośrednio na X Zjeździe Sprawozdawczym. Na tej podstawie Zjazd przyjął wykonanie budżetu i udzielił absolutorium Radzie ŁOIIB za 2010 r.

Kilka dni po Zjeździe ŁOIIB, w środę 20 kwietnia br. Trybunał Konstytucyjny rozpoznał wniosek Prezydenta RP z 29 kwietnia 2009 r. o zbadanie zgodności z Konstytucją znowelizowanej ustawą z 23 kwietnia 2009 r. Prawa budowlanego. Przedmiotem interwencji Prezydenta były m.in. przepisy nowelizujące prawo budowlane, dotyczące procedury prawnej przed rozpoczęciem inwestycji budowlanej, tj. wyeliminowanie pozwolenia na budowę i zastąpienie go procedurą uproszczonego zgłoszenia zamierzonej budowy organowi administracji, dalej rezygnacji z pozwolenia na użytkowanie jako warunku przystąpienia do eksploatacji wybudowanego obiektu, a także legalizacji z mocy prawa samowoli budowlanych, obiektów wybudowanych przed 1 stycznia 1995 r., bez postępowania i opłaty legalizacyjnej tylko po spełnieniu pewnych warunków formalnych.

W uzasadnieniu interwencji podniesiono, iż w przypadku niekorzystnego oddziaływania planowanej inwestycji, wyeliminowanie pozwolenia na budowę narusza prawo udziału właścicieli sąsiednich nieruchomości na prawach strony w podejmowaniu decyzji administracyjnej o pozwoleniu na budowę i obrony przed niekorzystnym pozwoleniem na budowę. Ponadto, o zgłoszeniu budowy nie są informowani właściciele

sąsiednich nieruchomości, nie tylko prywatni, którzy o inwestycji mogą dowiedzieć się, gdy zauważą prace budowlane, co pozbawia sąsiadów prawa do ochrony swoich praw na płaszczyźnie prawa administracyjnego przed rozpoczęciem prac budowlanych. Wyeliminowanie pozwolenia na użytkowanie powoduje natomiast wyzbycie się organów państwa prawnych instrumentów oddziaływania na procesy inwestycyjne i ponoszenia odpowiedzialności za kształtowanie ładu przestrzennego i krajobrazu, co w konsekwencji powoduje zagrożenie dla istniejącego porządku w tym zakresie. Legalizacje samowoli budowlanych zaś naruszają zaufanie praworządnych obywateli do państwa, które zdecydowało się premiować zachowania niezgodne z prawem. Relacje między państwem a obywatelem powinny być oparte na traktowaniu obywatela przez państwo z odpowiednim szacunkiem, gwarantowaniu jego wolności i praw, co tym samym pozwoli obywatelowi postrzegać państwo jako dobro wspólne.

Trybunał Konstytucyjny orzekł, iż zakazane zasady nowelizacji Prawa budowlanego są niezgodne z Konstytucją i są nierozzerwalnie związane z całą ustawą. To uzasadnia, że w pozostałej części wniosku Prezydenta TK umorzył postępowanie.

Długo oczekiwane rozstrzygnięcie padło, wyrok jest prawomocny. Czekamy więc na skuteczne zmiany w Prawie budowlanym, a ponieważ niedawno jako środowisko uczestniczyliśmy w szeregu konsultacjach, spodziewamy się zmian idących w dobrym kierunku.

Grzegorz Cieśliński
Przewodniczący Rady ŁOIIB

Spis treści

<i>Słowo wstępne</i>	1
<i>Kalendarium</i>	2
<i>Sprawozdanie z X Zjazdu ŁOIIB</i>	4
<i>Kultura organizacji wywiad z Wiktorem Piwkowskim</i>	5
<i>Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej ŁOIIB za 2010 r.</i>	8
<i>Forum rzeczoznawców Ekspertyza zbiorników żelbetowych / Wiesław Kaliński</i>	12
<i>W największym skrócie Elektryczne wzorce / Andrzej Bratkowski</i>	17
<i>Przekroczenie zakresu uprawnień / Ryszard Kaniecki</i>	18
<i>Kryteria środowiskowe dla oświetlenia drogowego / Wiesława Pabjańczyk</i>	21
<i>Z życia Wydziału Nowy doktor honoris causa PE / Danuta Ulańska</i>	27
<i>Nie obrażajmy urbanistów / Piotr Filipowicz</i>	28
<i>Inwestycje łódzkie Sąd Okręgowy</i>	29
<i>Scena letnia w Żelechlinku</i>	30
<i>/ Grzegorz Rakowski</i>	
<i>Szkolenia</i>	31
<i>Informacja o składkach</i>	32

Wydawca: Łódzka Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa, 91-425 Łódź, ul. Północna 39, tel. 42 632 97 39, faks 42 630 56 39, www.lod.piib.org.pl, e-mail: redakcja@lod.piib.org.pl. **Redaktor naczelny:** Renata Włostowska. **Projekt i przygotowanie DTP:** Janusz Kaczorowski. **Druk:** READ ME Łódź, ul. Olechowska 83. **Nakład:** 7100 egz. **Data zamknięcia numeru:** 6 maja 2011 r. **Na okładce:** Zamek w Drzewicy, widok od strony południowo-zachodniej (fot. Małgorzata Wasilkowska-Bińkowska). *Publikowane artykuły prezentują stanowiska, opinie i poglądy ich autorów. Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji publikowanych tekstów. Materiałów niezamówionych nie zwracamy. Przedruki i wykorzystanie opublikowanych materiałów może odbywać się wyłącznie za zgodą redakcji.*

Rada Programowa Wydawnictw ŁOIIB

dr inż. Danuta Ulańska (przewodnicząca)
mgr inż. Piotr Parkitny (wiceprzewodniczący)
mgr inż. Jan Boryczka (sekretarz)
mgr prawa inż. Ryszard Kaniecki
mgr inż. Jolanta Orechwo
mgr inż. Grzegorz Rakowski
mgr inż. Małgorzata Staroń

Kalendarium

- **17 lutego br.** odbyło się posiedzenie Prezydium Rady ŁOIIB, podczas którego:
 - przewodniczący Rady ŁOIIB przedstawił informacje z bieżącej działalności Izby,
 - wysłuchano informacji z działalności Zespołów Rady ds. Usunięcia Nieprawidłowości w Audycie Gospodarki Finansowej za lata 2006-2009, Weryfikacji Kosztów Remontu Budynku Siedziby ŁOIIB, Współpracy z Urzędem Wojewódzkim dla Ujednoczenia Wymagań Formalnych Dotyczących Projektów Budowlanych oraz Zespołu ds. Doskonalenia Zawodowego,
 - zapoznano się ze stanem zaawansowania prac przy realizacji projektu „EURO Projektowanie” finansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego,
 - skarbnik omówił stan realizacji budżetu ŁOIIB oraz projekt budżetu na 2011 r.
 - przyjęto uchwały związane z działalnością ŁOIIB.
- Tego samego dnia w Piotrkowie Trybunalskim mgr inż. Piotr Jeromłowicz przeszkolił 19 osób z zakresu projektowania konstrukcji budowlanych, nasy-

pów, murów oporowych oraz stromych skarp z zasadami geosyntezy.

- **18 lutego br.** w hotelu Wodnik w Słoku k. Bełchatowa odbył się XVIII Zjazd Sprawozdawczy Lekarzy Weterynarii Łódzkiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej, w którym uczestniczył Przewodniczący Rady ŁOIIB Grzegorz Cieśliński.
- **22 lutego br.** w siedzibie Izby miało miejsce szkolenie pt. „Odnawialne źródła energii w ujęciu aktualnych przepisów prawa energetycznego, które przeprowadził dr inż. Leszek Szczygieł. W szkoleniu uczestniczyło 35 osób.
- Tego samego dnia odbyła się prezentacja oprogramowania inżynierskiego dotyczącego sporządzania świadectw energetycznych Arcadia-Termo.
- **3 marca br.** o godzinie 16.30 rozpoczęło się posiedzenie Rady ŁOIIB, podczas którego:
 - wręczono listy gratulacyjne z podziękowaniami dla wszystkich osób, które uczestniczyły w pracach Zespołu przygotowującego „Wkładkę techniczną” do „Kalendarza ŁOIIB” na 2011 r.,
 - omówiono sprawy związane z bieżącą działalnością Izby,

- przyjęto sprawozdanie finansowe za 2010 r. oraz projekt budżetu ŁOIIB na 2011 r.,
- wysłuchano informacji na temat realizacji projektu „EURO Projektowanie” finansowanego z EFS,
- omówiono stan przygotowań do X Zjazdu Sprawozdawczego ŁOIIB,
- przyjęto uchwały związane z bieżącą działalnością Izby.
- w dniach **9-12 marca br.** odbyły się XXVI „Warsztaty Pracy Projektanta Konstrukcji” w Centrum Kongresów i Rekreacji „Orle Gniazdo” w Szczyrku, w których uczestniczyli przewodniczący Komisji Kwalifikacyjnej ŁOIIB Zbigniew Cichoński i członek Komisji Kwalifikacyjnej ŁOIIB Ryszard Mes.
- **15 marca br.** dr inż. Leszek Szczygieł przeprowadził szkolenie w Piotrkowie Trybunalskim pt. „Wybrane zagadnienia z prawa energetycznego – cz. 2. Regulacje krajowe”. W szkoleniu wzięło udział 7 osób.
- **18 marca br.** w Kutnie radca prawny Jolanta Szewczyk przeszkoliła 37 osób z zakresu odpowiedzialności inżynierów pełniących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie w świetle obowiązujących przepisów. Szkolenie zostało powtórzone w dniu 25 marca br. w Sieradzu dla 25 osób.
- **21 marca br.** w Skierniewicach odbyło się szkolenie pt. „Ochrona przeciwporażeniowa w liniach i instalacjach niskiego napięcia. Zagadnienia wybrane i najczęściej spotykane nieprawidłowości w interpretacji zapisów norm”, które przeprowadził dr inż. Witold Jabłoński z Politechniki Wrocławskiej. W szkoleniu wzięły udział 34 osoby.
- **29 marca br.** w siedzibie ŁOIIB mgr inż. poż. Tomasz Błazejewski z Komendy Miejskiej SP przeszkolił 19 osób z zakresu materiałów niebezpiecznych pożarowo – nowych regulacji prawnych.
- **31 marca br.** odbyło się posiedzenie Prezydium Rady Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa, podczas którego m.in.:



Przewodniczący Rady wręczył listy gratulacyjne z podziękowaniami osobom, które pod przewodnictwem dr inż. Danuty Ulańskiej opracowały „Wkładkę techniczną”

- wysłuchano informacji na temat bieżącej działalności Izby,
 - omówiono sprawy związane z organizacją X Zjazdu Sprawozdawczego ŁOIIB,
 - skarbnik przedstawił stan realizacji budżetu ŁOIIB,
 - podjęto uchwały związane z działalnością Izby.
- **1 kwietnia br.** miało miejsce otwarcie wystawy malarstwa i rzeźby 4ARTS zorganizowanej przez Okręgową Izbę Radców Prawnych w Łodzi wspólnie z Galerią ARS NOVA. Zaprezentowano prace Marioli Świgulskiej, Michała Siemińskiego, Marcina Rupiewicza oraz Ewy Modrzejewskiej.
 - **4 kwietnia br.** w siedzibie Izby odbyło się szkolenie pt. „Podstawy niezawodności konstrukcji budowlanych – zagadnienia praktyczne, teoretyczne i symulacja komputerowa – cz. 2”, które dla 14 osób przeprowadził profesor Marcin Kamiński z Politechniki Łódzkiej.
 - **5 kwietnia br.** o godz. 16.30 rozpoczęło się nadzwyczajne posiedzenie Rady ŁOIIB, podczas którego m.in. przyjęto uchwałę w sprawie wystawienia weksla in blanco jako zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy dofinansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz zatwierdzono uchwałę w sprawie przyjęcia sprawozdania Zespołu ds. Weryfikacji Kosztów Remontu Budynku Siedziby ŁOIIB.
 - Tego samego dnia w siedzibie Izby dr inż. Wiesława Pabjańczyk przeszkoliła 14 osób w zakresie kryteriów środowiskowych dotyczących oświetlenia drogowego.
 - **6 kwietnia br.** w siedzibie Izby rozpoczęła się I edycja szkoleń z elektrycznych norm zharmonizowanych, organizowanych w ramach realizowanego przez Izbę projektu „EURO Projektowanie” finansowanego z EFS.
 - **8 kwietnia br.** w siedzibie Okręgowej Izby Radców Prawnych w Łodzi przy ul. Tylnej 14 odbyło się kolejne robocze spotkanie przedstawi-

cieli Łódzkiego Porozumienia Samorządów Zawodowych.

- **9 kwietnia br.** o godz. 9.00 w dużej sali widowiskowej Teatru Nowego im. Kazimierza Dejmka w Łodzi rozpoczęło się Zwyczajne Zgromadzenie Łódzkiej Izby Adwokackiej, w którym na zaproszenie Dziekana adw. Zbigniewa Wodo uczestniczył Przewodniczący Rady ŁOIIB.
- w dniach **11-19 kwietnia br.** w Łodzi odbył się kolejny Festiwal Nauki, Techniki i Sztuki, tym razem pod hasłem „Inwestuj w siebie!”. Politechnika Łódzka zaproponowała ciekawe wykłady, pokazy oraz prezentacje, zarówno z obszaru techniki i technologii, jak również matematyki, informatyki, fizyki, chemii oraz medycyny i ekonomii. W sumie około 80 imprez.
- **12 kwietnia br.** o godz. 16.30 w Piotrkowie Trybunalskim rozpoczęło się szkolenie pt. „Regulacje instalacji sanitarnych i grzewczych przy zastosowaniu armatury firm HEIMEIER i TOUR & ANDERSSON”, w którym wzięło udział 17 osób. Szkolenie przeprowadził mgr inż. Maciej Steczyński.
- **13 kwietnia br.** Przewodniczący Rady Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa Grzegorz Cieśliński uczestniczył w spotkaniu świątecznym na zaproszenie Rady Regionalnej Izby Budownictwa w Łodzi.

- **16 kwietnia br.** w sali konferencyjnej Hotelu Borowiecki w Łodzi przy ul. Kasprzaka 7/9 odbył się X Zjazd Sprawozdawczy ŁOIIB. Szerzej na ten temat piszemy na stronie 4.
- **19 kwietnia br.** miało miejsce robocze spotkanie zorganizowane przez Wojewódzki Inspektorat Nadzoru Budowlanego, w którym uczestniczył Przewodniczący Rady ŁOIIB.
- **20 kwietnia br.** w siedzibie Izby odbyło się szkolenie pt. „Rodzina studzienek Wavin a nowe uregulowania normatywne. Wsparcie projektowania sieci kanalizacyjnych. INTESIO – inteligentne rozwiązanie do zagospodarowania wody deszczowej. Przykłady rozwiązań w zakresie rozsączania i retencji wody deszczowej. Nowości produktowe firmy Wavin”, które przeprowadził przedstawiciel tej firmy. W szkoleniu wzięło udział 50 osób.
- **3 maja br.** na pl. Jana Pawła II przed Bazyliką Archikatedralną w Łodzi odbyły się uroczyste obchody 220. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja, podczas których przedstawiciel Izby złożył kwiaty na płycie Grobu Nieznanego Żołnierza. Podczas obchodów paramilitarna organizacja społeczno-wychowawcza „Strzelec” po raz pierwszy złożyła uroczyste przyrzeczenie.

oprac. Monika Grabarczyk



Licznie przybyli uczestnicy szkolenia przeprowadzonego 20 kwietnia br. przez firmę Wavin

Sprawozdanie z X Zjazdu ŁOIIB

Tegoroczne obrady Zjazdu odbyły się nietypowo – w sali konferencyjnej Hotelu Borowiecki przy ul. Kasprzaka 7/9 w Łodzi. 16 kwietnia br. o godz. 10.00 przybyli tutaj delegaci ŁOIIB (w posiedzeniu wzięło udział 125 delegatów ze 141 uprawnionych, co daje frekwencję 88,65%) oraz zaproszeni goście: Jakub Rutkowski (przedstawiciel Wojewody Łódzkiego), Andrzej Jaworski (skarbnik KR PIIB), Zdzisław Sobczak (OŁ SEP), Bronisław Hillebrand (OŁ PZITS), Mirosław Urbaniak (NOT, Przewodniczący Komitetu Programowo-Organizacyjnego XXIV Kongresu Techników Polskich), Jadwiga Kaczorowska (Prezes Zarządu Regionalnej Izby Budownictwa w Łodzi), Wiesława Szalast (Przewodnicząca Oddziału Łódzkiego Związku Zawodowego „Budowlani”), Paweł Sitowski (Okręgowa Rada Adwokacka), Roman Wieszczyk (ŁOIA).

Zjazd obradował pod przewodnictwem Tadeusza Gruszczyńskiego. W Prezydium było również dwóch zastępców przewodniczącego – Ryszard Kaniecki i Andrzej Krzesiński oraz dwóch sekretarzy – Małgorzata Staroń i Ryszard Gierak. Nad prawidłowym przebiegiem Zjazdu czuwały komisje zjazdowe: Komisja Mandatowo-Skrutacyjna (Sławomir Najgiebauer – przewodniczący, Jerzy Żak – sekretarz oraz członkowie: Jan Cichocki, Jacek Kałuszka, Gerard Korbel) i Komisja Uchwał i Wniosków (Agnieszka Jońca – przewodnicząca, Jerzy Wereszczyński – sekretarz oraz członkowie: Bronisław Hillebrand, Bogdan Wrzeszcz, Małgorzata Krasoń, Urszula Jakubowska, Grzegorz Jackowski).

Miłym akcentem na początku było wręczenie honorowych odznak przyznanych przez Krajową Radę PIIB łódzkim delegatom: Danucie Ulańskiej oraz Małgorzacie Krasoń.

Po wysłuchaniu sprawozdań Rady ŁOIIB (wraz ze sprawozdaniem finansowym i obszernym wyjaśnieniem dotyczącym realizacji wniosków IX Zjazdu ŁOIIB), Komisji Kwalifikacyjnej, Sądu Dyscyplinarnego, Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej i Komisji Rewizyjnej oraz dyskusji Zjazd ŁOIIB udzielił



absolutorium Radzie, zatwierdził sprawozdania oraz przedstawiony budżet na 2011 r.

Do Komisji Uchwał i Wniosków wpłynęło jedenaście wniosków, dotyczących m.in.: zapewnienia w parlamencie Rzeczypospolitej reprezentacji naszej Izby, co dawałoby możliwość wpływania na regulacje prawne dotyczące pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie; utworzenia w PIIB biblioteki internetowej dostępnej dla wszystkich członków, zawierającej przepisy budowlane, normy, czasopiśma techniczne, materiały szkoleniowe, obowiązujące dokumenty i druki; wprowadzenia zmiany w zakresie ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej, polegającej na objęciu ubezpieczeniem i odpowiedzialnością ubezpieczyciela osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę; wprowadzenie do Prawa budowlanego lub Prawa wodnego zapisu, iż osoby opracowujące operat wodno-prawny powinny posiadać uprawnienia budowlane w tej branży; powołania w PIIB zespołu ds. współpracy z uczelniami w celu poprawy jakości kształcenia inżynierów i podniesienia rangi zawodu technika poprzez zmianę nauczania i umożliwienie uzyskania uprawnień; rozszerzenia zakresu szkoleń o zagadnienia: technologiczno-wykonawcze, zagadnienia dotyczące budynku inteligentnego, gospodarki śmieciami, szczególnie w zakresie niezbędnych dokumentów składanych przez firmy budowlane.

Renata Włostowska



Kultura organizacji

wywiad z mgr. inż. Wiktorem Piwkowskim – przewodniczącym Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa

W jaki sposób udało się Panu zbudować tak sprawnie funkcjonującą i wysoko ocenianą (także przez pracowników) firmę jak Peri Polska?

Ta budowa trwała 20 lat, więc nie jest to twór wynikający z jakiegoś nagłego olśnienia czy zastosowania niezwyklej organizacyjnej tajemnicy. Wszystkie zjawiska, które zachodzą w firmie, są wykreowane systematyczną dwudziestoletnią pracą. Budowanie firmy Peri Polska pozwoliło mi na komfort kształtowania czegoś od samego początku do końcowego efektu według własnych poglądów. A co się kreuje w firmie? Co tworzy jej obraz, jest źródłem siły przedsiębiorstwa, co powoduje, że jest ono lepsze od innych? Truizmem jest, że to są ludzie. W organizacjach czy przedsiębiorstwach trzeba natomiast dążyć do wytworzenia tego, co nazywa się „kulturą organizacji”.

Kultura organizacji jest pewnym zjawiskiem, polegającym na tym, że wszyscy jej członkowie mają podobne podejście do problemów – podobne, ale nie jednakowe, jednak co do pewnych zasad

usystematyzowane. Na przykład, są to ludzie aktywni, jeżeli pojawia się jakaś trudność, to nie szukają powodu, dla którego stwierdzą, że nie da się jej pokonać, tylko sami z siebie, przez nikogo nie inspirowani, konsekwentnie będą dążyli do zdefiniowania i rozwiązania problemu. Ci ludzie będą w jednakowy sposób zachowywać się wobec tej sytuacji i będą starać się pokonać trudność.

Cały mój sukces w Peri Polska polegał na tym, że miałem świadomość, że powinienem wytworzyć kulturę organizacji, czyli wpłynąć na sposób zachowania się ludzi. Tak jak poprzez kulturę towarzyską ludzie są w pewien sposób ujednoliceni, tak samo w organizacji chodzi o ujednolicenie ludzi poprzez kulturę organizacji. Przy czym, podkreślam, że każdy rodzaj kultury nie oznacza sztampy czy schematów działań, lecz sposób zachowania się ludzi. I tak duże koncerty, które nie są w stanie dbać o kulturę organizacyjną, osiągają sukces, ale tracą bardzo ważny czynnik: po pewnym czasie zużywają ludzi. Ludzie, którzy są objęci pewną kulturą organizacji, przychodzą chętnie do pracy, lubią swoją pracę, są pozytywnie nastawieni do pracodaw-

cy i do firmy. Czy ja to robiłem z jakąś naukową dokładnością czy metodyką? Nie, bo to wynika z charakteru czy jakichś cech osobistych. Jestem otwarty, szanuję drugiego człowieka i jestem gotów posłuchać, co on ma do powiedzenia, co nie oznacza, że nie jestem surowy – surowość również jest wbudowana w kulturę organizacji, ponieważ oznacza rozdzielenie ocen na pozytywne i negatywne. Jeżeli ktoś z zamysłem lub systematycznie nie przestrzega zasad grupy, to musi ponieść konsekwencje. *Summa summarum* jestem człowiekiem bardzo zadowolonym dlatego, że nie każdemu udaje się w życiu zrobić coś długotrwałego i pożytecznego. Niektórzy lądują w zatoce spokoju, marazmu albo zniechęcenia – i tych jest więcej. A zatem jeżeli w swoim zawodzie, obejmującym organizację i zarządzanie, osiągnąłem wyjątkowy sukces, który daje mi poczucie szczęścia, to nie kryję się z tym. I dlatego nazywam się szczęśliwym człowiekiem.

Przewodniczenie PZITB to innego rodzaju praca niż w firmie...

Zdecydowanie co do środków, których się używa. Jestem przewodniczącym PZITB już drugą kadencję, która zakończy się w połowie przyszłego roku. Wcześniej miałem z tą organizacją dosyć specyficzny związek: byłem takim „zawodowym przewodniczącym” zjazdów PZITB. Zaczęło się od tego, że na prośbę kolegi poprowadziłem swój pierwszy zjazd w Oddziale Warszawskim. Doceniono moją sprawność organizacyjną i takie konkretne, klarowne prowadzenie zjazdów, które przecież mają pewną specyfikę, bo są bardzo żywiołowe i opanowanie zjazdu jest pewnego rodzaju umiejętnością, którą posiadałem. Ponieważ zauważono moją skuteczność, prowadziłem kolejne zjazdy. Kiedy zbliżał się XL Krajowy Zjazd w Gdańsku (2005 r.), działacze doszli do



mgr inż. Wiktor Piwkowski

Od 2005 r. pełni funkcję przewodniczącego Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa.

Jest członkiem m.in. Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN, Rady Naukowej Instytutu Techniki Budowlanej.

W latach 1990-2010 kierował firmą Peri Polska Sp. z o.o. – liderem deskowań, rusztowań i doradztwa technicznego, pełniąc funkcję Prezesa Zarządu.

wniosku, że warto by było przedłożyć moją kandydaturę na stanowisko przewodniczącego PZITB. Dostyc długo się zastanawiałem, miałem już swoje lata, ale organizacja była frapująca i specyficzna, a przy tym elitarna (ponieważ członkostwo jest dobrowolne), w jej 75-letnim stażu było i jest wiele znakomitych postaci. Była jednak w złej kondycji wewnętrznej, jej duch słabł, finanse również – pojawiało się wiele symptomów rozpadu. I zgodziłem się podjąć to zadanie – niczym samotny szeryf. Potem gorzko żałowałem, bo to nie okazało się takie łatwe, proste i przyjemne – do tej pory byłem szeregowym członkiem, nie byłem wieloletnim działaczem organizacji itd., więc potraktowano mnie jak kogoś, kto przyszedł w istocie rzeczy z zewnątrz. Pierwsze pół roku było bardzo trudne, nosiłem się nawet z zamiarem rezygnacji – o czym dopiero dzisiaj mówię. Jednak pomogła mi moja wrodzona waleczność – nigdy w życiu się nie poddałem, zawsze walczyłem do końca. Zastanowiłem się, co mogę zrobić i wymyśliłem program działania PZITB (którego do tej pory nie było), podzieliłem na role i rozdałem je. Od tego momentu mogłem egzekwować to, co zostało ustalone. I ludzie zaczęli zmieniać się, zaczęli inaczej podchodzić do rzeczy, zaczęli stawać się bardziej prospołeczni, przestali intrygować. Okazało się, że po pierwsze, moja pierwsza kadencja zakończyła się realizacją tego programu, prawie w pełni, a po drugie, zostałem zaakceptowany jako przewodniczący PZITB i na XLIII Krajowym Zjeździe w Krakowie trzy lata temu zostałem ponownie wybrany, uzyskując 85% głosów poparcia. Ta organizacja się zmieniła po tej pierwszej kadencji, ludzie uwierzyli, że można być pozytywnym.

Jakie są dzisiaj cele i zadania PZITB?

Statutowym celem naszej organizacji jest działalność naukowo-techniczna, założeniem jest popularyzacja wiedzy, ale biorąc pod uwagę wielką społeczną rangę organizacji, która jest elitarna i ma wielką autorytarną siłę, powinna podej-

mować tematy, które dotyczą nie tylko zawodu (bo tym zajmuje się samorząd zawodowy), powinniśmy poruszać tematy szersze, dalej sięgające. I podjęliśmy takie dwa prestiżowe cele, które będą akcentem nadchodzącego zjazdu i tej kadencji: bezpieczeństwo pracy w budownictwie i „Inżynier budownictwa 2025”.

Bezpieczeństwo w budownictwie – na czym polega i jak przebiega realizacja tego projektu?

Budownictwo jest najniebezpieczniejszą gałęzią gospodarki narodowej, bo traci w niej życie jedna czwarta wszystkich ludzi, którzy giną rocznie w gospodarce. Nie chcemy stać z założonymi rękami i podjęliśmy działania – zbudowaliśmy front walki o bezpieczeństwo pracy. W tej chwili przewodzię ugrupowaniu, które skupia największe firmy budowlane w Polsce i dwie organizacje o wielkim zasięgu, czyli Związek Zawodowy „Budowlani” i Związek Pracodawców Budowlanych. Zauważyła to już Kancelaria Prezydenta, prasa oraz wiele osób, a to dopiero początek drogi – naszym celem jest zmniejszenie o połowę liczby wypadków w budownictwie. W jaki sposób? Po pierwsze, poprzez zwiększenie kultury bezpieczeństwa pracy. Kiedy polscy robotnicy zaczęli wyjeżdżać do Anglii, zbadano tam grupę pracowników polskich i angielskich pod kątem tego, ilu z nich reaguje aktywnie na nieprzestrzeganie zasad bezpiecznej pracy przez kolegów. Wyniki były oszałamiające: w polskiej grupie poniżej 20%, w angielskiej powyżej 80%. To znaczy, że kultura pracy u nas jest niezwykle niska. I to trzeba zmienić, nie tylko mówiąc, lecz przede wszystkim poprzez działanie.

Nie jestem w stanie opisać wszystkich metod, ale głównym celem tego porozumienia jest, żeby wielcy generalni wykonawcy tworzyli pewne standardy i wymagali ich od podwykonawców, czyli oddziaływali na wielką część rynku. Okazało się, że w tej chwili nasze ugrupowanie wpływa na 30% rynku, a celem jest oddziaływanie na 70% rynku i ucze-

nie ludzi przestrzegania zasad, zwracania uwagi na nieprawidłowości, wykazywania się kulturą bezpiecznej pracy – a wtedy wypadki nie będą miały miejsca. Oczywiście, nigdy one nie spadną do zera, bo jeszcze jest zły los, ale trzeba powiedzieć, że program ten ma cechy prawdopodobieństwa, że w konkretnym odcinku czasu, może 5-10 lat, liczba ofiar na budowach spadnie o połowę – i to będzie ogromny sukces. Bo trzeba pamiętać, że za każdym śmiertelnym wypadkiem stoi niewyobrazalna tragedia bliskich i otoczenia, która tkwi potem w tych ludziach do końca życia. W ślad za tym pójdzie również zmniejszenie zwykłych wypadków, które nie noszą skutków śmiertelnych, plac budowy przestanie być krwiożerczy i o to idzie walka.

A jakie są założenia programu „Inżynier budownictwa 2025”? W jaki sposób PZITB chce wpłynąć na uznanie i przywrócenie należnego w społeczeństwie miejsca inżynierowi?

Dawniej budowniczy, np. Michał Anioł, który budował Bazylikę Świętego Piotra – był idolem mas, tak jak dzisiaj sportowcy, a władcy zabiegali o jego przyjaźń. A kim on był? To był artysta, ale również inżynier – architekt i konstruktor (warto przy tym zauważyć, że nie było podziału i sztucznej sprzeczności między architektem a inżynierem, którzy *de facto* stanowią jedność). Kiedy słynny polski mostowiec Rudolf Modrzejewski budował mosty w Ameryce, był idolem społeczeństwa amerykańskiego i do dzisiaj jest tam wielbiony. Kościuszko stał się bohaterem Ameryki i zdobył tam pozycję poprzez budowę fortyfikacji (zaprojektował i zbudował West Point), czyli jako inżynier. Narutowicz zelektryfikował Szwajcarię, Malinowski w Andach wybudował najwyższą (do niedawna) kolej świata – te przykłady można mnożyć i każdy z nich potwierdza regułę, że szacunek społeczny, jaki społeczeństwo wyrażało wobec inżyniera budownictwa, był właściwy do roli, jaką pełnił, budując podwaliny materialnej cywilizacji

świata. Jeszcze przed wojną inżynier budownictwa był wybitną postacią. A minęło od tego czasu siedemdziesiąt parę lat. A dzisiaj ktoś wie, jak nazywa się projektant albo kierownik budowy Stadionu Narodowego w Warszawie? Nikt. Uważamy, że tak być nie może, musimy domagać się w sposób konsekwentny, jasny, czytelny, aby inżynierowie budownictwa byli traktowani tak godnie, jak pracują dla świata i cywilizacji. Ten ruch nie jest nowy, Amerykanie również podjęli takie działania, zaczyna się coś dziać na świecie. Podajemy rok 2025, bo to nie jest prosty proces. On również wymaga zmiany wewnętrznej ludzi, którzy wykonują zawód zaufania publicznego, bo gdyby spytać, czy wszyscy wykonujący ten zawód spełniają to zaufanie, odpowiedź byłaby negatywna. Oczywiście, ten projekt jest skierowany najpierw do inżynierów, a potem do społeczeństwa, bo inaczej się nie uda – zasłużymy sobie najpierw na szacunek, a będziemy szanowani.

Trwają prace nad tym wieloletnim i wielostronnym programem, który będzie stanowił taką oś dla organizacji – ogłosimy go na naszym zjeździe w przyszłym roku i podamy cele. Zwrócimy się do kolegów z Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa, którzy mają podobne założenia, do architektów i wszystkich ludzi dobrej woli. To jest wielki i wielostronny program, starałem się tutaj zdefiniować tylko sposób myślenia, a nie szczegóły działania.

Jak wygląda obecnie sprawa uprawnień dla techników?

Ten problem pojawił się wraz z szeregiem innych, które świadczyły o tym, że źle się dzieje w budownictwie. Pierwsza sprawa to zwiększenie się liczby wypadków, druga – obniżenie jakości. Trzy lata temu zajęliśmy się problemem kształcenia kadr w budownictwie. Napisałem manifest, którym zbulwersowałem społeczeństwo i stałem się gościem ministrów, a w czasie ubiegłorocznej konferencji w Krynicy podsumowano ten problem. Technicy zawsze mieli określoną rolę w budownic-

twie, wykonywali prostsze rzeczy, które wymagają mniejszej wiedzy a większej praktyki. Nikomu nie wadziło, że kierują małymi budowlami. Wróciliśmy do tezy, żeby przywrócić technikom takie uprawnienia i podpisaliśmy wspólnie z Prezesem Krajowej Rady PIIB stanowisko, złożyliśmy je Ministrowi Infrastruktury, który obiecał, że ta sprawa zostanie uwzględniona natychmiast, jeżeli tylko obydwie organizacje się na nie zgodzą. Co więcej, potwierdził to również ówczesny minister Olgierd Dziekoński. Zarówno PZITB jak i PIIB potwierdziły, że technicy powinni mieć ograniczone uprawnienia do kierowania budowlami. Niestety, prawo budowlane utknęło gdzieś w czeluści rządowej do dzisiaj, ale jak wróci na wokandę, na pewno zostanie zawarty taki zapis. Ta kwestia jest wbudowana w nowelizację tej ustawy jako jeden z uzgodnionych postulatów. No, ale na razie jesteśmy bezradni. Od strony definicji, zapisów prawa wszystko jest uzgodnione przez nas wspólnie – co podkreślam – i zostało przedłożone. Co więcej, chcę podkreślić, że byłem zawsze orędownikiem dobrej współpracy PZITB z PIIB i jest to jeden z kanonów naszej działalności.

Jak zaradzić deficytom kadry w budownictwie i odbudować średnią kadrę?

Kwestia odnowienia średniej kadry to jest trudny temat. Wymaga odbudowy szkolnictwa zawodowego, które zostało zniszczone, a także szkół technicznych, które mają chlubną tradycję w polskiej oświacie. Wreszcie konieczne jest odbudowanie jako zawodu technika i zmiana podejścia do kształcenia inżynierów. Przecież piramida zawodu wygląda tak, że na dole jest wykwalifikowany robotnik, potem majster, następnie technik, a na samym końcu jest inżynier. I liczba tych ludzi powinna być proporcjonalna do poziomu, na którym ta grupa się znajduje. To oznacza, że szkół zawodowych i techników budowlanych powinno być najwięcej.

Nic się w tej kwestii nie dzieje i ja nie chcę dawać recept. Przedstawiliśmy program, jak to powinno być robione.

Życie samo znajdzie jakieś rozwiązanie. Rozwija się samokształcenie, kolega uczy kolegę, duże firmy zakładają własne szkoły.

A jak Pan ocenia propozycje wprowadzenia systemu punktowego doskonalenia zawodowego inżynierów?

To jest pomysł nienowowy, ale słuszny. Stworzyliśmy sprawnie działający system nadawania uprawnień – słusznie, bo weryfikacja musi być – ale w momencie, kiedy inżynier dostaje uprawnienia, może już nic nie robić, a po 30 latach ubiegać się o pracę jako osoba uprawniona do sprawowania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie. Nikt nie powie, że minęło 30 lat, zmieniły się technologie, materiały, pojawiły się nowe zjawiska i że w związku z tym powinien być zweryfikowany ponownie.

Jedną z form weryfikacji jest na przykład punktacja szkoleń. Jest to pomysł nienowowy, bo lekarze robią tak od lat. Muszą co roku zbierać określoną liczbę punktów, więc uczestniczą w szkoleniach. Po pewnym czasie zaczynają z nich w pełni korzystać. Dlaczego samorząd lekarski może tego wymagać, a samorząd inżynierów nie? Dlaczego inżynierowie nie mogą być objęci takim obowiązkiem? Obecnie w szkoleniach bierze udział niewielki odsetek inżynierów – a dlaczego ma brać, skoro nikt tego nie wymaga?

Nie jestem za tym, żeby powtarzać w ramach weryfikacji egzamin, ale wystarczy, po pierwsze, co pięć lat dokonać prezentacji dorobku, osiągnięć, wyników. Po drugie, istotne jest czytelność prasy fachowej, a przynajmniej kolportaż oraz uczestnictwo w szkoleniach i konferencjach. Reszta przyjdzie potem. Czy to wymaga dużego wysiłku?

Myślę, że wprowadzenie tego rodzaju zmian – dobrych zmian – wymaga po prostu decyzji.

Dziękuję bardzo za rozmowę.

*rozmawiała
Renata Włostowska*

Sprawozdanie Okręgowej Komisji Rewizyjnej za 2010 r.

Miniony rok objął koniec II kadencji 2006-2010 oraz początek III kadencji 2010-2014. Na zjeździe sprawozdawczo-wyborczym 17 kwietnia ubiegłego roku nastąpiła zmiana zarówno przewodniczącego OKR, jak i jej członków (pozostała tylko jedna osoba ze starego składu). Obecny skład Komisji to: przewodniczący – Krzysztof Stelągowski, z-ca przewodniczącego – Marek Stańczak, sekretarz – Maria Bujacz, członkowie – Izabela Drobnik-Kamińska, Monika Moczydłowska, Marek Brajczewski, Waldemar Gumienny, Andrzej Masztanowicz, Krzysztof Zychowicz.

W 2010 r. odbyły się przed IX Zjazdem ŁOIBB cztery zebrania plenarne, natomiast już w obecnej kadencji po zjeździe odbyło się osiem zebrań plenarnych. Przeprowadzono także zebrania w składzie tylko Prezydium Komisji, co było niezbędne dla przygotowywania zebrań, pism i kontroli.

Opiekunem OKR z ramienia Krajowej Komisji Rewizyjnej został w bieżącej kadencji kol. Paweł Piotrowiak. Frekwencja członków Komisji w jej pracach wyniosła ok. 87%. Wszelkie nieobecności członków na posiedzeniach Komisji wymagały usprawiedliwienia. Przedstawiciel Komisji (głównie jej przewodniczący) uczestniczył we wszystkich posiedzeniach Rady ŁOIBB oraz jej Prezydium.

Realizując swe regulaminowe i statutowe obowiązki, na początku ubiegłego roku Okręgowa Komisja Rewizyjna przeprowadziła kontrole organów ŁOIBB, tj.: Komisji Kwalifikacyjnej, Sądu Dyscyplinarnego, Rzeczników Odpowiedzialności Zawodowej, także Biura Izby, gospodarki finansowej, w tym sprawozdania finansowego, wskaźników charakteryzujących wynik finansowy Izby z ich przełożeniem na charakterystykę sytuacji majątkowej, finansowej i dochodowej. Na podstawie wyników kontroli Komisja przygotowała na IX Zjazd Sprawozdaw-

czo-Wyborczy ŁOIBB sprawozdanie wraz z opinią dotyczącą wszystkich organów Izby, wnosząc przy tym o udzielenie Radzie absolutorium.

Już w obecnej kadencji od lipca do końca września przeprowadzono kontrolę realizacji wszystkich 12 punktów Uchwały nr 13 Nadzwyczajnego Zjazdu ŁOIBB, który się odbył 24 lipca 2009 roku. Zjazd ten wytyczył kierunek działań naprawczych ŁOIBB. Dokonano sprawdzenia dokumentów i działań. W zaleceniach pokontrolnych ujętych w Protokole nr 1/OKR/10 z dnia 15 października ubiegłego roku określono konieczne jeszcze do przeprowadzenia korekty (zostały wykonane). Zarówno w poprzedniej kadencji, jak i w obecnej, w roku 2010 OKR weryfikowała oraz kierowała kandydatury członków ŁOIBB do odznak honorowych Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa (za drugim razem z okazji Dnia Budowlanych). Realizując swe obowiązki, Komisja Rewizyjna monitorowała bieżącą działalność organów ŁOIBB, w razie potrzeby przygotowując opinie (np. w ubiegłym roku co do korekty budżetu na rok 2010 oraz prowidorium budżetowego na rok 2011). Za rok 2010 OKR przeprowadziła także szereg kontroli, (w lutym i w marcu bieżącego roku za rok 2010). Łącznie było to za ubiegły rok 9 następujących kontroli:

1. Kontrola działalności Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego
2. Kontrola działalności Okręgowych Rzeczników Odpowiedzialności Zawodowej
3. Kontrola Biura ŁOIBB w zakresie spraw administracyjno-porządkowych
4. Kontrola Biura ŁOIBB w zakresie kassowym i majątkowym
5. Kontrola gospodarki finansowej ŁOIBB w roku 2010
6. Kontrola działania Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej

7. Kontrola działalności statutowej Skarbnika ŁOIBB

8. Kontrola realizacji uchwał podjętych w roku 2010

9. Kontrola sytuacji dochodowej, majątkowej i finansowej ŁOIBB

Uwzględniono w nich wyniki badania sprawozdania finansowego przeprowadzonego przez Biuro Biegłych Rewidentów EKO-BILANS Sp. z o.o. w Łodzi. Ocenie pracy wszystkich organów Izby poświęcono, oprócz kontroli, 4 posiedzenia plenarne Komisji Rewizyjnej ŁOIBB, które odbyły się w tym roku przed X Zjazdem. Z uwzględnieniem powyższego Okręgowa Komisja Rewizyjna przedstawia niniejsze sprawozdanie i zgłasza się do oceny X Zjazdu Łódzkiej OIBB.

Opinia w odniesieniu do poszczególnych organów Izby

1. Rozliczenie uchwał i wniosków IX Zjazdu ŁOIBB

Uchwała nr 28 zawierała 5 punktów. Na podstawie szczegółowej kontroli Komisja Rewizyjna stwierdziła ich bez mała pełną (z zastrzeżeniami co do punktu 3) realizację – włącznie z usunięciem nieprawidłowości ujawnionych w ekspertyzje gospodarki finansowej Izby za lata 2006-2009. Zastrzeżenia mamy wyłącznie w odniesieniu do punktu 3, w którym Rada była zobowiązana do zlecenia weryfikacji kosztów remontów budynku będącego siedzibą Izby. Weryfikacja została zaś (wgoświadczenia Zastępcy Przewodniczącego Rady, kol. P. Filipowicza – z powodów oszczędnościowych) wykonana we własnym zakresie. Realizacja poszczególnych punktów Uchwały nr 28 została omówiona w protokole pokontrolnym Komisji Rewizyjnej.

Wnioski zjazdowe:

Wniosek nr 1 złożony przez ówczesnego Przewodniczącego Komisji Rewi-

zyjnej, podsumowujący rok 2009, został zrealizowany na IX Zjeździe – znajdował się w kompetencji Zjazdu.

Wniosek nr 2 był tożsamy z powyżej omówioną Uchwałą nr 28.

Wniosek nr 3 został zrealizowany poprzez powołanie dwuosobowego Zespołu, który w dalszym ciągu prowadzi prace.

Wniosek nr 4 został przekazany do realizacji, zgodnie z kompetencjami, Krajowej Radzie PIIB przez Komisję Prawno-Regulaminową ŁOIB.

Wniosek nr 5 został także przekazany do realizacji Krajowej Radzie PIIB.

Wniosek nr 6 został przekazany do Komisji Prawno-Regulaminowej jw. oraz do Pomorskiej OIIB. W podsumowaniu Komisja Rewizyjna ŁOIB w protokole pokontrolnym zgłosiła zastrzeżenia z powodów formalnych do realizacji punktu 3. Uchwały nr 28 IX Zjazdu.

2. Rada ŁOIB

Rok sprawozdawczy 2010 składał się z dwóch części, tej należącej do II kadencji, zakończonej 17 kwietnia i części kolejnej już III kadencji, na lata 2010-2014, zapoczątkowanej IX Zjazdem Sprawozdawczo-Wyborczym w tymże dniu 17 kwietnia.

W całym roku sprawozdawczym 2010 Rada odbyła 6 posiedzeń plenarnych, na których podjęła 43 uchwały merytoryczno-osobowe. Łącznie z uchwałami członkowskimi było to 995 uchwał.

Realizację poszczególnych uchwał merytorycznych przeanalizowano w trakcie kontroli przeprowadzonej przez Komisję Rewizyjną ŁOIB. Tylko Uchwała nr 471/3 Rady z 7.10.2010 r. nie została jeszcze w pełni zrealizowana. Oprócz wielkości monitorowanych kosztów wyjazdów służbowych na posiedzenia Rady powinna być także podawana ich liczba raz na pół roku. Uzyskaliśmy obietnicę od kol. Skarbnika dokończenia jej realizacji.

Rada w 2010 r. pracowała w składzie 29-osobowym do Zjazdu oraz 30-osobowym po IX Zjeździe. Frekwencja na posiedzeniach wynosiła od 90% do 93%.

Na posiedzeniach plenarnych Rada realizowała swój plan pracy, zajmując się następującymi sprawami: realizacją budżetu, zamierzeniami gospodarczo-finansowymi oraz szkoleniowymi, realizacją uchwał zjazdowych i własnych, sprawami członkowskimi. Zatwierdzono także uchwały Prezydium Rady ŁOIB. Rada powołała w ubiegłym roku po Zjeździe 10 zespołów.

Na podstawie kontroli uważamy, że Rada w 2010 r. dobrze wypełniła nałożone obowiązki i realizowała wynikające z nich zadania.

3. Prezydium Rady ŁOIB

Prezydium Rady Łódzkiej OIIB w 2010 r. odbyło 5 posiedzeń. Podjęto na nich 10 uchwał. W czasie posiedzeń poruszano sprawy w następujących zakresach: członkowsko-organizacyjne, finansowo-gospodarcze, udzielania zapomóg członkom, organizacji i koordynowania szkoleń i kursów, działań naprawczych Rady, realizacji zaleceń pokontrolnych Komisji Rewizyjnej. Zajmowano się także sprawami odznaczeń oraz uroczystości poświęconych pamięci zmarłych członków. Praca Prezydium spełniała oczekiwania członków Izby. Uchwały podjęte przez Prezydium były akceptowane przez Radę jej uchwałami na najbliższych posiedzeniach Rady.

Komisja Rewizyjna pozytywnie ocenia działalność Przewodniczącego Rady oraz całego Prezydium w zakresie usprawnienia funkcjonowania Izby, w tym Biura (np. uzyskiwanie zaświadczeń drogą elektroniczną) kontynuowania programu naprawczego oraz także realizacji zaleceń pokontrolnych OKR.

4. Komisja Kwalifikacyjna ŁOIB

Podstawowe zadania Komisji Kwalifikacyjnej to:

- Prowadzenie postępowań kwalifikacyjnych i przeprowadzanie egzaminów na uprawnienia budowlane oraz nadawanie decyzji o ich nadaniu lub odmowie ich nadania.
- Obsługa członków ŁOIB w zakresie interpretacji posiadanych upraw-

nień budowlanych oraz interpretacji przepisów prawa w tym zakresie.

W czasie kontroli OKR stwierdzono wzorowy porządek i przejrzystość w przedstawionych dokumentach. Nie było także zastrzeżeń do frekwencji na posiedzeniach Komisji Kwalifikacyjnej. W 2010 r. zarejestrowano w OKK 712 ksiąg praktyk. W sumie oceniamy realizację zadań przez Okręgową Komisję Kwalifikacyjną jako pełną.

5. Sąd Dyscyplinarny ŁOIB

W roku 2010 rozpatrywano 12 spraw. Na podstawie kontroli stwierdziliśmy właściwą pracę tego organu, terminowość prowadzonych postępowań, prawidłowe prowadzenie spraw. Na życzenie obwinionego członka Izby Sąd jest w stanie zapewnić obrońcę z urzędu. Sąd sam we wnioskach zgłosił potrzebę jak najszybszej modernizacji wyposażenia sali rozpraw.

6. Rzecznicy

Odpowiedzialności Zawodowej ŁOIB

OKR przeprowadziła kontrolę działalności tego organu Izby w roku 2010. Potwierdziła ona prawidłowość wykonywania swoich zadań, terminowość postępowań. Rzecznicy Odpowiedzialności Zawodowej w razie takiego zapotrzebowania w postępowaniu dyscyplinarnym potrafią zapewnić obwinionym członkom Izby pomoc prawną. Organ ten działa w koordynacji z Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym.

7. Biuro Izby

Aktualny schemat organizacyjny Biura został wprowadzony Uchwałą nr 2/III Prezydium Rady z dnia 1 czerwca 2010 r. oraz Uchwałą nr 174/III Rady z dnia 1 lipca 2010 r. Przewidziano w nim 14,75 etatów. Na koniec roku 2010 w ramach kontroli OKR stwierdzono 16,69 etatu, ale z tego 2 osoby były na długotrwałym urlopie bezpłatnym oraz urlopie macierzyńskim, czyli bez obciążania kosztów płac Izby. Ustalony limit jest więc przestrzegany. Działalność Biura, czyli obsługa członków Izby, jej orga-

nów oraz zewnętrznych podmiotów była zgodna z Uchwałami Rady Izby oraz Zarządzeniami Przewodniczącego Rady. Z osiągnięć Biura – W I kwartale ubiegłego roku zatrudniono na stałe Księgową ŁOIIB p. Mariolę Stochmal, co spowodowało b. znaczne podniesienie poziomu obsługi księgowo-finansowej, w tym np. rozliczeń płatności czy sprawozdawczości. W 4 kwartale roku 2010 wprowadzono możliwość pobierania zaświadczeń o przynależności do Izby drogą elektroniczną. Biuro w roku 2010 także zorganizowało szkolenia, w tym, co szczególnie ważne, dofinansowane z funduszy unijnych dla kilkuset osób.

W bieżącym roku przeprowadzono dwie kontrole działalności Biura za rok 2010: kontrolę w zakresie spraw administracyjno-porządkowych oraz kontrolę w zakresie kasowo-majątkowym. W ramach kontroli realizacji uchwał z roku 2010 stwierdzono znaczny przyrost przychodów z wynajmu pomieszczeń, co spowodowało wzrost współczynnika równego ilorazowi przychodów „innych” (głównie wynajem) w stosunku do wydatków na Biuro z 0,18 w roku 2009 do 0,26 w roku 2010. Pomieszczenia Izby są dużo lepiej wykorzystane niż poprzednio. Czasem sami (OKR) mamy problem ze znalezieniem wolnego pomieszczenia.

W czasie ww. kontroli stwierdzono konieczność uporządkowania archiwum z założeniem rejestru dokumentów archiwizowanych i wykazu ich oznaczeń. Innych istotnych uwag do działalności Biura nie było. Nie tylko Biuro w zakresie struktury, ale także jako majątek ma bardzo solidne podstawy finansowe. Aktywa trwałe Izby po uwzględnieniu amortyzacji mają wartość **5.446.651,32 zł**, a kapitał własny **4.352.498,86 zł**.

8. Gospodarka finansowa Izby

Realizacja Budżetu 2010 r.

W okresie od 1 stycznia 2010 r. aż do IX Zjazdu działalność finansowa ŁOIIB za podstawę miała prowidorium budżetowe uchwalone przez Radę w dniu

18 listopada 2009 roku uchwałą nr 2927/II. Wielkość wpływów i wydatków została zaplanowana na 2.560.000 zł. Na IX Zjeździe w dniu 17.04.2010 r. uchwalono budżet na rok 2010 z wpływami i wydatkami wynoszącymi po 2.460.000,00 zł. W ciągu roku obrachunkowego nasza Izba musiała dokonać pewnej korekty budżetu. Nastąpiło to poprzez podjęcie uchwały Rady ŁOIIB nr 552/III z dnia 9 grudnia 2010 r. Kwota przychodów i wydatków uległa podwyższeniu do 2.645.000,00 zł. Zmianie uległo szereg pozycji. I tak po stronie wpływów w pozycji opłata za postępowanie kwalifikacyjne i egzaminy na uprawnienia budowlane uległa powiększeniu do 353.500,00 zł, natomiast inne wpływy uległy powiększeniu ze 130.000,00 do 241.500,00 zł.

W „innych wpływach” są głównie ujęte wpływy z tytułu najmu pomieszczeń, organizacji kursów. W zakresie wydatków zmniejszeniu uległo 5 pozycji. Powiększeniu uległo natomiast 10 pozycji.

W zakresie realizacji budżetu łącznie przychody wyniosły 2.719.593,06, co było równe przekroczeniu planu o 2,8%, natomiast wydatki wyniosły 2.644.253,02 zł, co wyszło nieznacznie poniżej planu. Nie zostały wykorzystane wydatki w 7 pozycjach. Przekroczenie wystąpiło w 6 pozycjach.

Łącznie realizacja budżetu w wersji ostatecznej przyniosła dodatni wynik 75.340,04 zł

Zobowiązania do PIIB

W 2010 r. została już do końca spłacona pożyczka z PIIB w wysokości 57.304,46 zł z odsetkami, który to fakt spłaty został potwierdzony przez Skarbnika PIIB.

Ponadto, w roku ubiegłym spłacono do PIIB oprócz bieżących zobowiązań także kwotę 104.192,86 zł ze zobowiązań za rok 2008 z tytułu zwrotu kosztów „Inżyniera Budownictwa” oraz wrzutek.

Na podstawie wielkości dokonanych spłat Komisja Rewizyjna podkreśla wywiązanie się ŁOIIB z przyjętych zobowiązań finansowych na rzecz PIIB.

Sprawozdanie finansowe, kredyty, płynność finansowa

W sprawozdaniu finansowym za rok 2010 należności i zobowiązania podane są w kwotach wymaganej zapłaty. Do amortyzacji środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych stosuje się stawki przewidziane w wykazie rocznych stawek amortyzacyjnych, stanowiących załącznik do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Do amortyzacji stosuje się metodę liniową. Rozpoczęcie amortyzacji następuje w miesiącu następnym po miesiącu przyjęcia środka trwałego i wartości niematerialnej i prawnej do użytkowania, natomiast w przypadku amortyzacji jednorazowej dokonuje się jej w miesiącu zakupu środka. Materiały i towary odpisuje się w koszty w dniu przyjęcia do zużycia.

Kredyt z NORDEA BANK na dzień 31.12.2010 r. pozostawał do spłaty w wysokości 550.000 zł. Ostateczny termin jego spłaty, zgodnie z harmonogramem spłat, jest przewidziany na 31.05.2011 r. Wyżej wspomniany kredyt został ujęty w bilansie w pozycji pasywa – zobowiązania krótkoterminowe kredyty i pożyczki

W roku 2010 łącznie Łódzka OIIB uzyskała łącznie przychody w wysokości 2.907.254,29 zł, co oznacza wzrost o 7,25% w stosunku do poprzedniego roku. Wszystkie przychody ŁOIIB uzyskała zgodnie ze statutem. Działalności, która by wykraczała poza statut, nasza Izba nie prowadziła.

Na podstawie jednostronnego rachunku zysków i strat Izba osiągnęła w 2010 r. wynik dodatni brutto w wysokości 632.508,53 zł, natomiast po odpisie podatku zysk netto wyniósł 607.998,53 zł. Podatek ten wyniósł bowiem 24.510,00 zł. Bilans sporządzony na koniec roku 2010 po stronie aktywów i pasywów zamyka się sumą 5.983.168,76 zł.

W lutym bieżącego roku zostało przeprowadzone przez niezależnego biegłego rewidenta badanie obejmujące następujące działania:

Wskaźnik-nazwa	Ocena	Rok 2009	Rok 2010
Wskaźnik rentowności majątku ROA	spadek 0,5%	10,66%	10,16%
Wskaźnik rentowności kapitału funduszu własnego ROE	spadek 3,47%	17,44%	13,97%
Wskaźnik pokrycia majątku trwałego kapitałem własnym	wzrost 12,97%	66,99%	79,96%
Wskaźnik płynności I stopnia	wzrost 2,0%	65%	67%
Wskaźnik trwałości struktury finansowania	wzrost 2,67%	70,08%	72,75%

- zbadanie i wyrażenie opinii o zgodności sprawozdania finansowego z zasadami rachunkowości,
- zbadanie poprawności zastosowanych przez ŁOIIB zasad polityki rachunkowości,
- głównie wyrywkowe sprawdzenie dowodów i zapisów księgowych, z których wynikają liczby i informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym,
- porównanie sytuacji majątkowej, finansowej oraz wyników działalności roku 2010 z rokiem 2009,
- całościową ocenę sprawozdania finansowego.

W raporcie biegłego rewidenta potwierdzono, że wprowadzenie do sprawozdania finansowego oraz informacja dodatkowa spełniają wymagania ustawy o rachunkowości i są zgodne z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych. Nie wniesiono uwag w stosunku do informacji Kierownictwa Izby o kontynuacji działalności. Na podstawie badania: sprawozdania finansowego, systemu prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz Statutu nie stwierdzono przypadków istotnego naruszenia prawa.

W wyniku dokonanej analizy wielkości poszczególnych wskaźników i porównania dynamiki wzrostu lub spadku Komisja Rewizyjna dokonała następujących ustaleń, które przedstawione zostały w formie tabelarycznej.

Wspomniane wskaźniki potwierdzają zdolność ŁOIIB do kontynuowania działalności w następnym roku obrachunkowym w zakresie niezmnieszonej.

9. Ocena końcowa, wnioski

Opinia końcowa biegłego rewidenta po zbadaniu sprawozdania finansowego

stwierdza, że sprawozdanie to, cytując: „a) przedstawia rzetelnie i jasno informacje istotne dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej ŁOIIB na dzień 31.12.2010 r., jak też jej wyniku finansowego za rok obrotowy od 01.01.2010 r. do 31.12.2010 r., b) zostało sporządzone zgodnie z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości oraz na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, c) jest zgodne z wpływającymi na treść sprawozdania finansowego przepisami prawa i postanowieniami statutu ŁOIIB.”

Dodatkowo przeprowadzone kontrole za rok 2010 w odniesieniu do Rady zakończyły się generalnie wynikiem pozytywnym.

Z uwzględnieniem powyższego oraz dobrego obecnie stanu naszej Izby Komisja Rewizyjna zgłasza do X Zjazdu Sprawozdawczego ŁOIIB 2 wnioski o:

- 1) Przyjęcie wykonania budżetu Izby za rok 2010,

- zatwierdzenie przedłożonego sprawozdania finansowego za rok 2010, w którym bilans po stronie aktywów i pasywów zamknął się kwotą 5.983.168,76 zł, a wynik finansowy netto kwotą 607.998,53 zł,
- przeznaczenie osiągniętego zysku netto na zwiększenie funduszu własnego.

- 2) Udzielenie absolutorium dla Rady Łódzkiej OIIB za rok 2010.

*Przewodniczący
Komisji Rewizyjnej ŁOIIB
mgr inż. Krzysztof Stelągowski*

Pełny tekst sprawozdania KR ŁOIIB prezentowany był na X Zjeździe ŁOIIB i jest dostępny na stronie internetowej www.lod.piib.org.pl w zakładce „Organizacja ŁOIIB/Zjazdu”.

WYNAJEM SAL

Łódzka OIIB oferuje wszystkim zainteresowanym możliwość wynajmu sal w budynku przy ul. Północnej 39 (siedziba ŁOIIB), przystosowanych do przeprowadzenia szkoleń, wykładów, warsztatów, porad itp. Oferujemy sale na 60, 40, 27, 20 i 18 osób, dysponujemy również 12-stanowiskową pracownią komputerową. Wszystkie sale wyposażone są w zestawy rzutnik multimedialny-komputer, w salach konferencyjnych jest również nagłośnienie. Na życzenie klienta udostępniamy dodatkowy sprzęt (rzutnik na folię, tablet, dodatkowe komputery, laptopy dla uczestników itp.). Podczas zajęć można zorganizować zewnętrzny catering – kawę i herbatę dla uczestników oferujemy gratis.

Sale wynajmowane są na cały dzień (godz. 8.00-21.00) lub na określoną liczbę godzin we wszystkie dni tygodnia, w zależności od zainteresowania. Zapewniamy wewnętrzny parking na ok. 60 samochodów osobowych.

Proponujemy przystępne warunki finansowe z możliwością negocjacji cen. Szczegółowe informacje można uzyskać pod nr tel. 42 632 97 39 wew. 2 lub pisząc na adres: dyrektor@lod.piib.org.pl.

Ekspertyza zbiorników żelbetowych

Reaktor wielofunkcyjny na terenie oczyszczalni ścieków i zbiorniki na wodę pitną w Stacji Uzdatniania Wody w Drzewicy

Drzewica to pełne uroku miasto i siedziba gminy w powiecie opoczyńskim nad rzeką Drzewiczką i jej dopływem Brzuśnią, które zamieszkuje 4200 mieszkańców. Miejscowość powstała na początku XIII wieku. Prawa miejskie (1429-1869) Drzewica odzyskała w 1987 r. Do 1999 r. należała administracyjnie do województwa radomskiego. Posiada liczne zabytki: gotycki kościół pw. św. Łukasza, XVI-wieczny gotycko-renesansowy zamek arcybiskupa gnieźnieńskiego Macieja Drzewickiego wraz z dworem i parkiem, zabytkowe cmentarze: rzymsko-katolicki i żydowski. Miasto przez wiele lat kojarzone było

głównie z fabryką nakryć stołowych Gerlach SA, działającą tu od końca XIX wieku. W pobliżu zakładu i zalewu na Drzewicze znajduje się jedyny w Polsce sztuczny tor do kajakarstwa górskiego. Władze miasta i gminy przywiązują ogromną wagę do zagadnień ochrony środowiska. Gmina Drzewica jest w 100% zwodociągowana. Mieszkańcy zaopatrywani są w wodę z lokalnych ujęć wody. W roku 2007 jako pierwsza gmina w województwie łódzkim została w 100% skanalizowana.

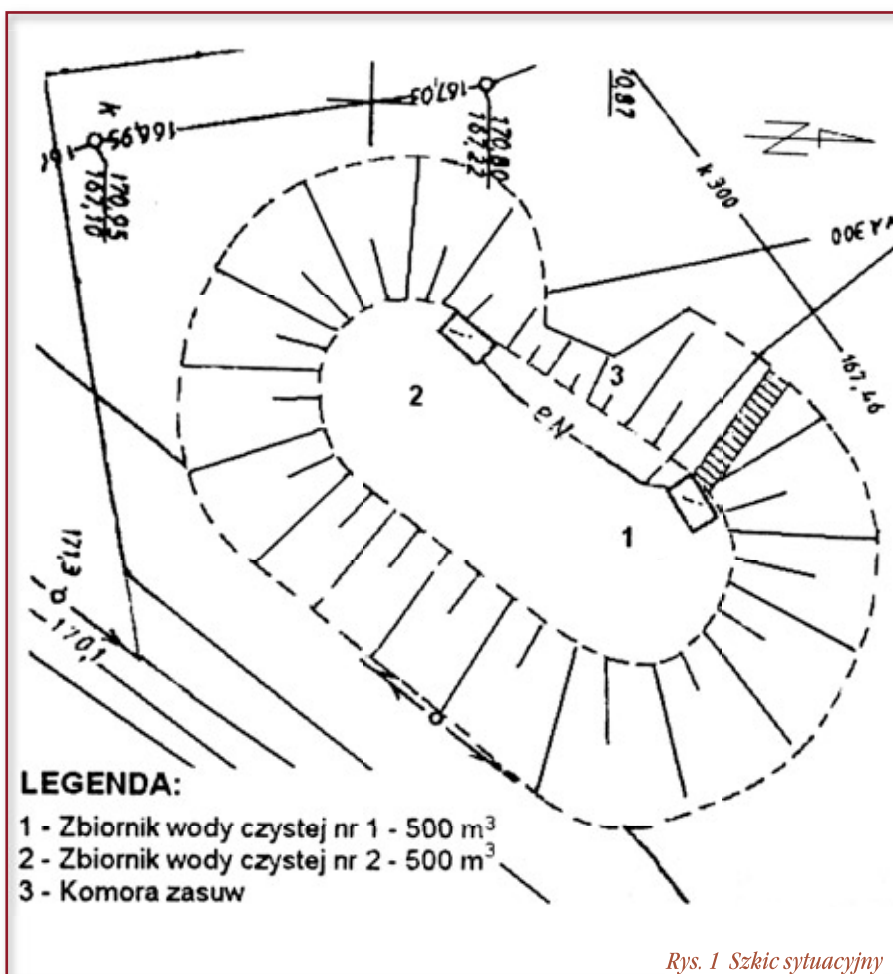
W 2010 r. Urząd Gminy i Miasta Drzewica zlecił do Zespołu Rzeczoznawców PZITB w Łodzi opracowanie eks-

pertyzy stanu technicznego zbiornika żelbetowego (reaktora wielofunkcyjnego HYDROCENTRUM) na terenie oczyszczalni ścieków przy ul. Słowackiego 26 w Drzewicy wraz z projektem zabezpieczeń antykorozyjnych i uszczelniających oraz projekt remontu zbiorników wody czystej na terenie Stacji Uzdatniania Wody przy ul. Warszawskiej 11 wraz z oceną stanu technicznego zbiorników.

Istniejący zbiornik żelbetowy (reaktor wielofunkcyjny HYDROCENTRUM) zlokalizowany jest po południowej stronie ulicy Słowackiego, w południowej części ogrodzonej działki oczyszczalni ścieków. Obiekt został zrealizowany na podstawie dokumentacji technicznej opracowanej w sierpniu 1997 r. przez Pracownię Projektową Zakładu Projektowania i Realizacji Inwestycji KOMA w Zdunskiej Woli i przekazany do eksploatacji w 2000 r.

Reaktor wielofunkcyjny oczyszczalni ścieków składa się z sześciu komór żelbetowych usytuowanych na płycie koła o średnicy 21,30 m. Na płycie usytuowane są dwa zbiorniki współcentryczne o średnicy wewnętrznej 20,70 i 9,50 m. Zbiornik wewnętrzny podzielony jest ścianą na dwie komory. Zbiornik zewnętrzny podzielony jest ścianami promieniowymi na cztery komory. Zbiornik zaprojektowano i wykonano jako zbiornik żelbetowy monolityczny z dnem i stropem monolitycznym. Na stropie komór ciśnieniowych zlokalizowano stację dmuchaw w postaci budynku wykonanego w lekkiej konstrukcji stalowej.

Z uwagi na występujące różnice temperatury pomiędzy komorami napełnionymi i pustymi, jak i duże obciążenia statyczne przegrody środkowej (parcie



Rys. 1 Szkic sytuacyjny

cieczy i ciśnienia powietrza dla wypchnięcia ścieków) w projekcie zalecono przy pracy tylko połowy reaktora drugą komorę wewnętrzną (niepracującą) napełnić ściekami. Z podobną sytuacją mamy do czynienia w przypadku potrzeby remontu komór zbiornika. Remontowana komora zbiornika nie może być zalana. W takim przypadku należy w komorach pracujących obniżyć poziom ścieków do połowy.

Opis istniejących uszkodzeń konstrukcji został wykonany na podstawie oględzin technicznych przeprowadzonych w obiekcie w dniach 25 I, 17 VI, 13 X, 20 X i 4 XI 2010 r. Ze względu na duże obciążenia i zagrożenia korozyjne, komory ciśnieniowe są najbardziej narażone na wszelkiego rodzaju uszkodzenia. Dokonano na tyle szczegółowych oględzin elementów reaktora, na ile pozwalały warunki eksploatacyjne obiektu. Oględziny, badania i pomiary objęły głównie elementy dostępne bez potrzeby przerywania pracy oczyszczalni. Oględziny komory ciśnieniowej i zbiorników bezciśnieniowych poniżej poziomu ścieków przeprowadzono przy częściowo obniżonym ich poziomie. Rdzawe zacieki świadczą, że rozpoczął się proces korozji zbrojenia pod wpływem szkodliwych czynników: wilgoci i ścieków. Występują spękania i odspojenia betonu w pobliżu styku ściana-płyta w

komorach ciśnieniowych oraz uszkodzenia płyty wierzchniej w miejscach osadzenia słupków barierek ochronnych. Postępuje korozja elementów metalowych częściowo lub trwale zanurzonych w ściekach. W kilku miejscach nastąpiło odsłonięcie zbrojenia. W chwili obecnej zbrojenie płyty wykazuje nieznaczne ubytki spowodowane korozją. Elementy żelbetowe nie wykazują nadmiernych ugięć ani zarysowań, choć nie można wykluczyć, że pod warstwą osadów i zabezpieczeń antykorozyjnych nie ukażą się zarysowania o bardzo małej szerokości, będące wynikiem chwilowych przeciążeń.

Wyniki badań metodą „pull-off” wskazują na słabą jakość betonu w wewnętrznej warstwie żelbetowych elementów. Z uwagi na to, że wartość średniej przyczepności była mniejsza niż 1,5 N/mm², a pojedynczego pomiaru mniejsza niż 1,0 N/mm², aby uniknąć niepotrzebnych kosztów, zalecono powtórne dokonanie pomiarów po piaskowaniu podłoża. Pozwoli to przy ewentualnym uzyskaniu wyższych wartości przyczepności ograniczyć skuwanie tylko do części powierzchni betonu o słabszych parametrach.

Wykonane ok. 10 lat temu zabezpieczenia antykorozyjne częściowo się „zużyły”. Agresywne środowisko pracy obiektu oraz występujące niedociągnię-

cia wykonawcze (brak dylatacji płyty wierzchniej komór ciśnieniowych), różnice temperatur powodują występowanie uszkodzeń betonu obiektu. Stan techniczny komór zbiornika żelbetowego (reaktora wielofunkcyjnego) nie zagraża bezpieczeństwu jego eksploatacji. Stopień zniszczenia niektórych elementów wymaga jednak podjęcia prac remontowych (naprawczych), aby nie dopuścić do rozwoju procesów destrukcyjnych.

Przyjęto wariant oszczędnościowy remontu, polegający na wykonaniu zabezpieczeń antykorozyjnych i uszczelniających komór, z jednoczesnym dokonaniem poprzedzających napraw tych powierzchni.

W ramach prac remontowych zalecono oczyszczenie i przygotowanie podłoża poprzez piaskowanie, dokonanie naprawy powierzchni betonowych zbiornika oraz wykonanie nowych zabezpieczeń antykorozyjnych, a także uszczelnienie styku roboczego w komorach ciśnieniowych.

Ze względów technologicznych należy tak dobrać kolejność wykonywania robót, aby ograniczyć do niezbędnego minimum okres wyłączenia komór z eksploatacji. Kluczową sprawą jest zabezpieczenie antykorozyjne elementów komór narażonych na działanie agresywnego środowiska i ogranicze-



Oczyszczalnia ścieków od strony północnej



Reaktor – komora zewnętrzna zachodnia



Uszkodzenia styku płyty górnej i ściany komory ciśnieniowej reaktora od strony zachodniej



Wnętrze wschodniej komory ciśnieniowej reaktora – korozja rur technologicznych

nie niszcącego działania ścieków oraz wykonanie uszczelnienia styku roboczego w celu zapewnienia szczelności komór ciśnieniowych, co jest warunkiem ich efektywnej pracy.

Dwa zbiorniki żelbetowe o pojemności 500 m³ każdy, zlokalizowane są na terenie Stacji Uzdatniania Wody przy ul. Warszawskiej 11 w Drzewicy. PGKiM Drzewica Sp. z o.o. nie posiada dokumentacji budowlanej zbiorników. Projekt remontu wykonano w oparciu o otrzymany od PGKiM Drzewica Sp. z o.o. projekt technologiczny zbiornika wodociągowego terenowego – $V = 2 \times 500 \text{ m}^3$, z komorą zasuw wykonany przez Biuro Projektów Budownictwa Komunalnego PP w Kielcach, w 1988 r.

Woda surowa z ujęcia tłoczona jest rurociągami tłocznymi na teren SUW. Tu po napowietrzaniu w aeratorach trafia na filtry (odżelaziacze i odmanganiacze) – woda uzdatniona magazynowana jest w przedmiotowych zbiornikach.

Zbiorniki zostały zaprojektowane jako zblokowane żelbetowe zamknięte, połączone komorą zasuw wspólną dla każdego z nich. Ściany zbiorników zaprojektowano jako monolityczne ze stropem z elementów prefabrykowanych. Każdy z nich posiada własną komorę wejściową murowaną.

Dla zapewnienia kontroli szczelności zaprojektowano i wykonano wokół każ-

dego ze zbiorników drenaż z sączków ceramicznych Ø10 cm. Odpływ ewentualnych wód z drenażu następuje do galerii komory zasuw. W trakcie wizji lokalnych nie stwierdzono wody wypływającej z obu drenaży, co świadczy o szczelności zbiorników. Także pracownicy PGKiM Drzewica Sp. z o.o. nie stwierdzili dotychczas znaczących ubytków wody ze zbiorników, mogących świadczyć o braku szczelności.

Komora zasuw usytuowana jest między zbiornikami tak, że stanowią one na fragmencie jej ściany zewnętrzne. Wejście do komory zasuw wykonano od strony zachodniej poprzez tunel nad galerią.

Fragmenty ścian zbiorników widoczne od strony komory zasuw nie wykazują zarysowań i odkształceń mogących świadczyć o ich przeciążeniu. 20 października 2010 r. wykonano badania betonu ścian w zbiorniku nr 2 metodą „pull-off”. Z uwagi na to, że wartość średniej przyczepności była mniejsza niż 1,5 N/mm², a pojedynczego pomiaru mniejsza niż 1,0 N/mm², aby uniknąć niepotrzebnych kosztów, zalecono powtórne dokonanie pomiarów po piaskowaniu podłoża. Pozwoli to przy ewentualnym uzyskaniu wyższych wartości przyczepności ograniczyć skuwanie tylko do części powierzchni betonu o słabszych parametrach.

Strop żelbetowy oparty jest na ścianie zewnętrznej cylindrycznej i na słupie centralnym żelbetowym monolitycznym o wymiarach 40 × 40 cm. Oparcie stropu na słupie za pośrednictwem głowicy o wymiarach ~100 × 100 × 30 cm. Oparcie słupa na płycie fundamentowej z dwustopniowym poszerzeniem schodkowym (~125 × 125 × 36 cm i ~Ø190 × 40 cm).

Zbiornik jest ocieplony nasypem ziemnym grubości ok. 60 cm. W dnie zbiornika usytuowano studzienkę zbiorczą o wymiarach 0,80 × 0,80 × 0,35 m. Wzdłuż ścian zewnętrznych na styku z płytą denną wykonano bankiety betonowe o przekroju trójkątnym 20 × 10 cm.

Odcinki rurociągów technologicznych w komorach zostały posadowione na podporach betonowych o wymiarach 30 × 30 × 50 cm (8 szt.).

W projekcie technologicznym przewidziano wentylację zbiorników poprzez jeden kominiek wentylacyjny Ø 250 mm w każdej komorze. Niezależnie w nadbudowie zbiorników (komory wejściowe) przewidziano po jednym kominiku wentylacyjnym zakończonym typowym filtrem olejowym. Wentylacji tej nie stwierdzono. Rekompensowana jest ona częściowo przez otwory włączowe bez klap i otwory w ścianach komór wejściowych. Duża wilgotność powietrza w komorach wejściowych w zimie powoduje przema-

rzanie ich ścian i niszczenie cegły drażonej klinkierowej, z której są wymurowane. Stwierdzono także poziome pęknięcia tych ścian pod stropem (w wyniku różnicy współczynników rozszerzalności żelbetu i cegły). Zalecono wykonanie wentylacji zbiorników zgodnie z projektem technologicznym i zamykanie włazów klapami, co zmniejszy wilgotność powietrza w komorach wejściowych. Komory wejściowe powinny być zamknięte, aby uniemożliwić dostęp do wnętrza zbiorników osób postronnych.

Wejścia do zbiorników zaprojektowano i wykonano poprzez komory wejściowe posadowione bezpośrednio na płytach stropowych zbiorników. W nasypie wykonano schody terenowe betonowe prefabrykowane, zabezpieczone balustradą z rur stalowych, stanowiące dojście do komór wejściowych na zbiornikach. Komory wejściowe murowane z cegły drażonej klinkierowej – ściany grubości 12 cm, tynkowane od wewnątrz. Ściany wykazują uszkodzenia „mrozowe”. Stropodach żelbetowy monolityczny grubości 6 cm, kryty dwa razy papą na lepiku. Widać miejscowo korodujące zbrojenie. Obiekt posiada obróbki blacharskie, w tym rynny \varnothing 12 cm z blachy ocynkowanej. Każda komora składa się z dwóch pomieszczeń: magazynku i właściwej komory. Każde pomieszczenie komory wejściowej posiada

drzwi wejściowe stalowe o wymiarach 70×178 (malowane) i okno stalowe o wymiarach 60×60 cm (malowane). Właz wejściowy stalowy o wymiarach 60×60 cm umieszczony nad otworem montażowym (brak przekrycia otworu). Wejście do komory zbiornika po drabinie stalowej szerokości 40 cm, z rur stalowych $d = 38/6$. Elementy stalowe zbiorników właściwych są skorodowane.

W czasie wizji lokalnej stwierdzono niewielkie ubytki betonu oraz miejscowe ogniska korozji zbrojenia płyty stropu przekrycia i głowicy słupa centralnego zbiornika oraz podkładek dystansowych. Nie stwierdzono widocznych uszkodzeń ścian i nośnego słupa środkowego oraz fundamentów, świadczących o złym stanie technicznym. Posadzka w zbiorniku wody czystej z widocznymi śladami zżuszczeń, bez odspojeń. Nie stwierdzono uszkodzeń posadzki w komorze wejściowej. Stwierdzono znaczą korozję wyposażenia technologicznego komory zbiornika (przewody wodociągowe wraz z zasuwami) oraz elementów stalowych mających kontakt z wodą. Nie stwierdzono jednak nadmiernych ugięć i zarysowań elementów konstrukcyjnych.

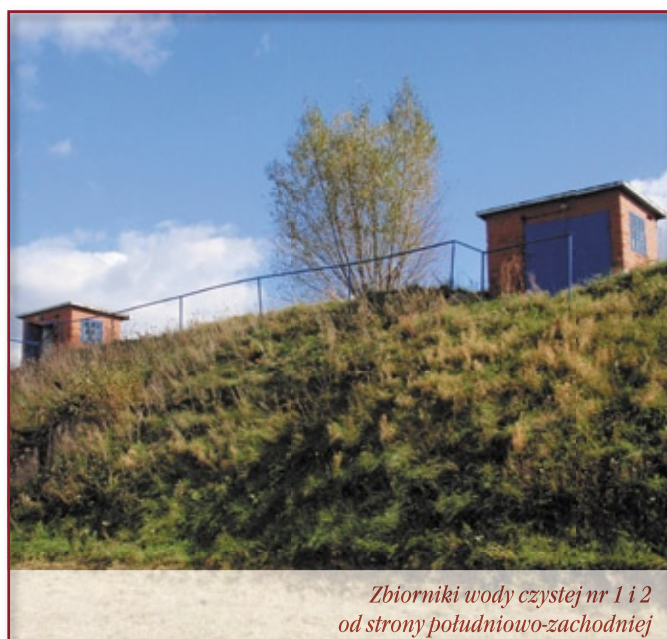
Zalecono wykonanie remontu zbiornika polegającego na:

- oczyszczeniu powierzchni ścian, stropu, słupa i dna metodą strumieniowo-ścierną,

- zabezpieczeniu antykorozyjnym i reprofiliacji otuliny zbrojenia płyty stropowej,
- gruntowaniu i szpachlowaniu całej powierzchni wewnętrznej zbiornika,
- zabezpieczeniu powierzchni wewnętrznej zbiornika powłokami ochronnymi,
- oczyszczeniu i zabezpieczeniu antykorozyjnym elementów stalowych (drabina i właz do komory zbiornika),
- wymianie pokrycia dachu komory wejściowej wraz z wymianą obróbek blacharskich,
- odnowieniu tynków wewnętrznych i elewacji komory wejściowej.

Materiały użyte do remontu muszą posiadać atesty PZH do kontaktu z wodą pitną. Roboty remontowe należy prowadzić w taki sposób, aby przy ewentualnym demontażu i montażu wyposażenia technologicznego nie naruszyć ciągłości zabezpieczenia antykorozyjnego zbiornika.

W przypadku wykonywania inwentaryzacji, oględzin i odkrywek w tego typu obiektach należy pamiętać, aby zachować szczególną ostrożność i rozwagę. Nie należy wchodzić do komór bez uprzedniego ich wywietrzenia i sprawdzenia czy nie ma w nich trujących gazów. Sprawdzenie to musi być przeprowadzone w sposób bezpieczny, aby nie



Zbiorniki wody czystej nr 1 i 2 od strony południowo-zachodniej



Zbiornik nr 1 – uszkodzenia ściany komory wejściowej i schodów zewnętrznych



Zbiornik nr 2 – podstawa słupa środkowego i skorodowany rurociąg technologiczny



Zbiornik nr 1 – głowica żelbetowego słupa środkowego

spowodować wybuchu, jeżeli przy dnie zbiornika zebrał się np. metan. Należy unikać wchodzenia do takich obiektów bez obecności uprawnionego przedstawiciela użytkownika i obecności osoby, która będzie znajdowała się na zewnątrz, w gotowości udzielenia pomocy w razie potrzeby. Wchodzenie do zbiorników oczyszczalni ścieków bez odpowiedniego zabezpieczenia w środki ochrony osobistej może stanowić zagrożenie nawet dla życia (trujące gazy, substancje żrące, zarazki, drobnoustroje, bakterie itp.). W przypadku zbiorników na wodę pitną osoba wchodząca do zbiornika i dokonywane odkrywki stanowią zagrożenie dla jakości wody pitnej.

O zleceniu ekspertyzy technicznej należy pomyśleć z odpowiednim wyprzedzeniem, kiedy obiekt nie wymaga jeszcze remontu kapitalnego. Ogranicza to w większości przypadków zakres i

koszty ewentualnych prac remontowych, a także przedłuża zdecydowanie żywotność eksploatowanych obiektów. Utrzymanie obiektów w stanie technicznym na takim poziomie, aby nadawały się one do użytku i zapobieganie ich przedwczesnemu zużyciu wymaga prowadzenia systematycznych prac remontowych, polegających na wymianie i wzmocnieniu zużytych elementów i konstrukcji. Należy pamiętać, że niezależnie od zużycia technicznego konstrukcji i elementów występuje zjawisko starzenia się obiektów (moralne zużycie). Zjawisku temu zapobiega modernizowanie obiektów. W kontekście tego widać, jak ważnym elementem procesu inwestycyjnego jest prawidłowo wykonany i przemyślany projekt obiektu, szczególnie w aspekcie możliwości dokonania remontu i ewentualnej modernizacji. W przypadku oczysz-

czalni ścieków nie ma możliwości wyłączenia jej z eksploatacji w całości na okres trwania remontu czy modernizacji. Należy przewidzieć możliwość wykonania tych prac już na etapie projektu technologicznego, a odpowiednie rozwiązania architektoniczno-konstrukcyjne powinny to umożliwić po zrealizowaniu obiektu. Roboty powinny być wykonywane zgodnie z projektem. Po wykonaniu obiektu i uzyskaniu pozwolenia na użytkowanie (jeżeli jest wymagane) właściciel obiektu powinien posiadać komplet dokumentacji obiektu z naniesionymi zmianami w trakcie realizacji. Braki w tym zakresie, szczególnie w przypadku obiektów podziemnych, bądź częściowo obsypanych, powodują poza koniecznością wykonania inwentaryzacji obiektu (w miejsce tylko pomiarów kontrolnych) potrzebę wykonywania większej liczby odkrywek, czasem bardzo kosztownych. Osobnym problemem jest brak w dokumentacji obliczeń statycznych bądź choćby danych wyjściowych do nich. Powoduje to niepotrzebne zwiększenie kosztów samej ekspertyzy (konieczność wykonania obliczeń konstrukcji obiektu w miejsce tylko obliczeń sprawdzających) jak i samego remontu obiektu (ostrożniejsze projektowanie).



SUKCESY NASZYCH KOLEGÓW

W 2010 r. z okazji jubileuszu Izby Projektowania Budowlanego, w czasie konferencji przedstawiciele organizacji pozarządowych budownictwa, zgrupowanych w Stałym Przedstawicielstwie Kongresu Budownictwa, **mgr inż. Bogdan Krawczyk** z Pracowni Projektowo-Usługowej Mag-Bud z Kutna – członek Rady Łódzkiej OIIB – został wyróżniony tytułem „PROJEKTANTA XX-lecia”.

Serdecznie gratulujemy!

dr inż. Wiesław Kaliński

Elektryczne wzorce

Już dawno chciałem upowszechnić pewne ciekawe myśli, na które trafiłem przeglądając strony („Z życia SEP”) miesięcznika zajmującego się normami i przepisami elektrycznymi („Biuletyn INPE” Nr 129-130). Powstrzymałem się jednak od tego przed rokiem, by nie być posądzony o chęć wywierania wpływu na naszą ubiegłoroczną samorządową kampanię wyborczą. Obecnie poczułem się przywołany wywiadem z prezesem Oddziału Łódzkiego SEP, prof. Franciszkiem Mosińskim – *Stowarzyszenia są potrzebne* („Kwartalnik Łódzki” Nr 1/2011). Co do tego, czy stowarzyszenia naukowo-techniczne są potrzebne, oczywiście nie mam wątpliwości. Kiedyś przecież sam byłem nawet sekretarzem generalnym PZITB i razem z przedstawicielami innych stowarzyszeń działaliśmy w Radzie Głównej NOT na rzecz środowiska inżynierskiego. Budowlani z elektrykami zawsze trzymali tam sztamę. Moje dawne kontakty, choćby z byłym prezesem SEP Jackiem Szpotańskim, znajdują zaś teraz ciąg dalszy na forum polskiej Akademii Inżynierskiej.

SEP, najstarsze wśród polskich stowarzyszeń technicznych, zawsze było w czołówce. To, na co trafiłem rok temu, dotyczy przygotowanych jeszcze w 2006 roku przez komisję wyborczą Walnego Zjazdu Delegatów SEP i przypomnianych przed XXXV Zjazdem (Katowice 2010 r.) *kryteriów wyboru kandydatów do władz i organów SEP*. Przede wszystkim jednak chciałbym zwrócić uwagę na chyba nieznaną gdzie indziej, poza SEP-em, konstrukcję statutową. Otóż komisja wyborcza jest *organem doradczym i roboczym WZD*, ale nie powołuje się jej ad hoc dopiero wtedy, gdy delegaci siedzą już na obradach Walnego Zjazdu, bowiem zgodnie z §24 uchwalonych w 2004 roku zmian statutu Stowarzyszenia Elektryków Polskich:

1. *Komisja wyborcza wybierana przez WZD działa w okresie kadencji, jest autonomiczna i podlega wyłącznie WZD;*
2. *Komisja wyborcza składa się z dziewięciu członków SEP reprezentujących oddziały, sekcje ogólnostowarzyszeniowe i komitety oraz członków honorowych. Członkiem komisji wyborczej może być osoba o dużym autorytecie i obdarzona zaufaniem ogółu członków;*
3. *Zadaniem komisji wyborczej jest inicjowanie i zbieranie zgłoszeń kandydatów do naczelnych władz i organów wybieranych przez WZD oraz rekomendowanie kandydatów z uwzględnieniem proporcji do liczebności środowisk zawodowych w SEP.*

W opublikowanych kryteriach wyboru komisja wyborcza WZD SEP wyróżnia trzy kategorie wymagań stawianych kandydatom. Muszą oni przede wszystkim „chcieć”, „umieć” i „mieć”. *„Chcieć” jest najtrudniejszą do zdefiniowania kategorią skutecznej działalności. Wymaga posiadania szeregu sprzyjających cech charakterologicznych – aktywność i wytrwałość w dążeniu do celu, jakim powinno być dobro Stowarzyszenia; umiejętność serdecznego odnoszenia się do innych; dojrzałość emocjonalna; realistyczny stosunek do życia; silna afirmacja Stowarzyszenia; duże zaangażowanie w pracę społeczną, nie tylko za wynagrodzeniem; zdolność do pracy w zespole; koleżeńskość, ale też krytycyzm wobec siebie i innych; przyzwoitość i uczciwość; lojalność w odniesieniu do demokratycznie podjętych decyzji; konsekwentność w działaniu; przestrzeganie zasad etycznego postępowania.*

Kryteria z kategorii „umieć” oznaczają, że kandydat będzie umiał realizować zadania Stowarzyszenia, bo będzie znał jego program, a ponadto, będzie posiadał – *zasób wiedzy i wykształcenie, ugruntowane praktyką zawodową i doświadczeniem, niezbędne do pełnienia deklarowanej funkcji we władzach SEP; zainteresowania wykraczające poza sprawy czysto zawodowe, znajomość współczesnych zasad zarządzania i wiedzy pokrewnej; znajomość obecnie priorytetowych celów i wizji przyszłego rozwoju działalności Stowarzyszenia, znajomość oczekiwań członków SEP z tytułu przynależności do Stowarzyszenia; mieć koncepcję działania SEP w obecnych uwarunkowaniach; umieć prezentować poglądy i ich bronić, przekonywać, a nie obrażać adwersarzy.*

W kategorii „mieć środki działania” postulowane są następujące kryteria kandydackie – *mieć potrzebną do pracy społecznej ilość wolnego czasu niekolidującego z obowiązkami w pracy zawodowej i życiu rodzinnym, mieć względnie stabilny status materialny (niewymuszający potrzeby podejmowania dodatkowej pracy siłą rzeczy spychającej obowiązki społeczne na dalszy plan); posiadać prestiż społeczny w otoczeniu Stowarzyszenia itd.*

Wydaje się, że warto, by tego rodzaju elektryczne wzorce, w żadnym stopniu nieuchybające zasadom demokracji, w dobrym kierunku pobudziły również ludzi działających w innych stowarzyszeniach technicznych i w naszym samorządzie zawodowym. Patrząc natomiast na dzisiejszą scenę polityczną, na ten festiwal pychy i butnej niekompetencji, chciałoby się, by SEP-owskie kryteria doboru kandydatów znalazły zastosowanie już w wyborach parlamentarnych, które czekają nas jesienią tego roku. Obawiam się jednak, że byłoby to zbyt piękne, by mogło być możliwe!

Andrzej Bratkowski

Przekroczenie zakresu uprawnień

Jak wynika z działalności mojej i kolegów w Sądzie Dyscyplinarnym ŁOIB oraz z długoletniej praktyki inżynierskiej, wzrasta niepokojąco zjawisko dopuszczania się przez osoby będące członkami naszego samorządu wykonywania robót budowlanych bez posiadania odpowiednich uprawnień.

Zgodnie z art. 91 ust. 1 pkt 2 Prawa budowlanego „Kto wykonuje samodzielną funkcję techniczną w budownictwie, nie posiadając odpowiednich uprawnień budowlanych lub prawa wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku”, a więc popełnia przestępstwo, które zgodnie z art. 7 §1 i 3 Kodeksu karnego z dnia 6 czerwca 1997 r.¹ jest występkiem. Oprócz wspomnianej odpowiedzialności karnej taka osoba podlega także odpowiedzialności zawodowej w budownictwie – wg art. 95 pkt 1 Prawa budowlanego: „Odpowiedzialności zawodowej w budownictwie podlegają osoby wykonujące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, które dopuściły się występków lub wykroczeń określonych ustawą”².

Ten często bagatelizowany problem prowadzi do spraw, które znajdują swój finał na wokandzie naszego Sądu Dyscyplinarnego, co obrazuje poniższy przykład.

W jednym z powiatów województwa łódzkiego inwestor zlecił firmie instalacyjnej wykonanie prac adaptacyjnych pomieszczenia po byłej kotłowni na hurtownię. Wykonawca – właściciel firmy – posiadał uprawnienia tylko w zakresie sieci i instalacji sanitarnych, a wykonując podstawowe dla przyszłego użytkownika roboty instalacyjne uważał, że może także wykonać ścianki działowe oraz powiększenie otworów w ścianach nośnych i nadproży nad nimi.

Wykonanie wyżej wymienionych robót budowlanych zostało uwidocznione w dzienniku budowy i potwierdzone przez inspektora nadzoru inwestorskiego z odpowiednimi uprawnieniami (konstrukcyjno-budowlanymi), który nie zgłosił zastrzeżeń do jakości wykonanych prac. Po wykonaniu całości robót inwestor złożył zawiadomienie o ich zakończeniu do Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego, do czego zobowiązuje go m.in. art. 54 ustawy – Prawo budowlane. W wyniku analizy załączonych do zawiadomienia dokumentów Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego stwierdził, że oprócz prowadzonych w przeważającej mierze prac instalacyjnych realizowane były wymienione wcześniej

roboty budowlane. Ponadto, zauważył, że wykonawca nie miał odpowiednich uprawnień jako kierownik budowy do wykonywania całości prac budowlanych, a jedynie jako kierownik robót w zakresie sieci i instalacji sanitarnych.

Spowodowało to potrzebę zlecenia wykonania przez inwestora ekspertyzy technicznej, dotyczącej jakości wykonanych robót. Ponieważ ekspertyza wypadła dobrze – nie stwierdzono nieprawidłowości – Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego wyraził zgodę na użytkowanie zaadaptowanych pomieszczeń. Jednocześnie PINB wystąpił z wnioskiem do Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej ŁOIB o wszczęcie postępowania w sprawie odpowiedzialności zawodowej omawianego przedsiębiorcy, który nie miał odpowiednich uprawnień. Według Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego czyn omawiany wypełnił znamiona cytowanego wcześniej art. 91 ust. 1 pkt 2 Prawa budowlanego.

Ponieważ postępowanie wyjaśniające prowadził Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego, Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej – stosownie do alternatywy wynikającej z art. 97 ust. 1 i 3 ustawy Prawo budowlane – skierował sprawę do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego, który podjął z urzędu postępowanie w sprawie odpowiedzialności zawodowej wykonawcy. W pierwszej kolejności wezwał obwinionego do złożenia wyjaśnienia dotyczącego stawianych mu zarzutów oraz zapoznał się z dokumentacją postępowania wyjaśniającego, przeprowadzonego przez PINB. Wynikało z niej między innymi, że Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego ocenił, że zachowanie przedsiębiorcy naruszyło omawiany wyżej art. 91 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo budowlane, a więc zachodziło podejrzenie popełnienia przestępstwa. Z uwagi na to, przed złożeniem wniosku o przeprowadzenie postępowania w sprawie odpowiedzialności zawodowej PINB powinien wystąpić do organów prowadzących postępowanie o wyjaśnienie tzw. zagadnienia wstępnego.

Za koniecznością rozstrzygnięcia przedmiotowego zagadnienia wstępnego przemawiały wyniki przeprowadzonego badania omawianej wyżej dokumentacji oraz złożonego przez przedsiębiorcę wyjaśnienia.

Z art. 18 ust. 1 pkt 2 oraz art. 42 ust. 1 i 4 ustawy Prawo budowlane wynika, że na inwestorze spoczywa obowiązek objęcia kierownictwa budowy przez osobę posiadającą uprawnienia w odpowiedniej specjalności. Zgodnie z art. 42 ust. 4: „Przy prowadzeniu robót budowlanych, do kierowania którymi jest wymagane przygotowanie zawodowe w specjalności techniczno-budowlanej innej niż posiada kierownik budowy, inwestor jest obowiązany zapewnić ustanowienie kierownika robót w danej specjalności”. Inwestor mimo obowiązku wynikającego z cytowanych wyżej przepisów nie zapewnił objęcia kierownictwa budowy na wszystkie roboty przez osobę posiadającą uprawnienia w odpowiedniej specjalności. Ustanowił natomiast inspektora nadzoru robót bu-

dowlanych z uprawnieniami konstrukcyjno-budowlanymi, co jest zgodne z art. 18 ust. 2 ustawy Prawo budowlane: „Inwestor może ustanowić inspektora nadzoru inwestorskiego na budowie”.

W myśl art. 41 ust. 4 pkt 1 inwestor jest obowiązany zawiadomić o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót, na które jest wymagane pozwolenie na budowę, właściwy organ co najmniej na siedem dni przed ich rozpoczęciem, dołączając m.in. oświadczenie kierownika budowy na piśmie, potwierdzające przyjęcie obowiązku kierowania robotami budowlanymi. PINB wraz z wnioskiem o przeprowadzenie postępowania w sprawie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie nie przekazał Sądowi Dyscyplinarnemu ŁOIIB oświadczenia kierownika budowy.

Zgodnie z art. 45 ust. 2 ustawy Prawo budowlane „Przed rozpoczęciem robót budowlanych należy dokonać w dzienniku budowy wpisu osób, którym zostało powierzono kierownictwo, nadzór i kontrola techniczna robót budowlanych. Osoby te są obowiązane potwierdzić podpisem przyjęcie powierzonych im funkcji”. Dokonując przeglądu uwierzytelnionej kopii dziennika budowy, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny dopatrywał się, że nie ma potwierdzenia podpisem przyjęcia funkcji kierownika budowy (strona pierwsza dziennika budowy). Z wpisów dotyczących poszczególnych etapów robót także nie wynika, jaką funkcję na budowie pełnił przedsiębiorca firmy instalacyjnej.

Należy zwrócić uwagę, że powiatowy organ nadzoru budowlanego nie przekazał Sądowi protokołu kontroli omawianej budowy.

W pisemnym wyjaśnieniu, nadesłanym na wezwanie Sądu, przedsiębiorca nie potwierdził, że pełnił funkcję kierownika budowy, przyznając jednocześnie, że kierował pracami instalacyjnymi w zakresie sieci i instalacji sanitarnych, do czego posiada odpowiednie uprawnienia. Ponadto, stwierdził, że prawidłowość wykonania robót instalacyjnych wymagała jednoczesnego wykonania innych nieskomplikowanych prac budowlanych, oraz że nie miał świadomości, iż wykonując prace, na które nie ma uprawnień, narusza normy Prawa budowlanego.

W związku z powyższym Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zarządził:

- zawiesić postępowanie, zgodnie z art. 97 § 1 pkt 4 Kpa, do czasu wyjaśnienia zagadnienia wstępnego, tj. rozstrzygnięcia czy kierownik robót instalacyjnych dopuścił się czynu opisanego w art. 91 ust. 1 pkt. 2 ustawy Prawo budowlane, które należy do organów ścigania;
- wezwać Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej, który w toku postępowania przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym, zgodnie z art. 26 pkt 1 ustawy o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów³, jest stroną postępowania, by zgodnie z art. 100 §1 Kpa wystąpił do Prokuratury z pismem informującym o wniosku i ustaleniach Powiatowego Inspektora

Nadzoru Budowlanego – stosownie do art. 304 § 2 Kodeksu postępowania karnego⁴;

- wykazać Prokuraturze poważne wątpliwości, jakie budzi postępowanie wyjaśniające przeprowadzone przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego, wskazując jednocześnie na błahy charakter czynu przedsiębiorcy. Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej ŁOIIB, czyniąc zażość wezwaniu Sądu Dyscyplinarnego ŁOIIB, powiadomił o powyższym jego Postanowieniu Prokuraturę Rejonową, która po rozpoznaniu ww. sprawy uznała, że zachowanie przedsiębiorcy nie wyczerpało znamion przestępstwa określonego w art. 91 ust. 1 pkt 2 Prawa budowlanego i odmówiła wszczęcia dochodzenia.

Mając powyższe na względzie, Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej wniósł do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego o podjęcie postępowania w sprawie odpowiedzialności zawodowej, zawieszono go ze względu na konieczność wyjaśnienia tzw. zagadnienia wstępnego omówionego wyżej, oraz umorzenie postępowania stosownie do art. 105 § 1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego⁵ z uwagi na jego bezprzedmiotowość.

Sąd Dyscyplinarny ŁOIIB podjął postępowanie z urzędu i biorąc pod uwagę, że postępowanie w sprawie odpowiedzialności zawodowej przedsiębiorcy stało się bezprzedmiotowe, wydał decyzję o umorzeniu postępowania, zgodnie z cytowanym wyżej art. 105 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Zagadnieniem, które w szczególności mnie zainteresowało przy okazji tej sprawy, był zakres posiadanych przez uczestników procesu budowlanego uprawnień budowlanych. Jest on istotny nie tylko przy wykonywaniu robót instalacyjnych. Bardzo często wykonując roboty remontowo-budowlane przy adaptacji pomieszczeń na inne cele niż poprzednio użytkowane, zachodzi konieczność wykonania robót budowlanych konstrukcyjnych a także robót instalacyjnych o niewielkim stopniu skomplikowania. Niektórzy członkowie naszego samorządu, posiadający uprawnienia w specjalności konstrukcyjno-budowlanej, kierując się dobrą wiarą i zasadą tzw. „automatyzmu”, wykonują omawiane wyżej roboty instalacyjne, nie będąc świadomymi, że naruszają przepisy Prawa budowlanego.

Obowiązujące w przeszłości przepisy ustawy Prawo budowlane z 1961 r.⁶ oraz Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu Budownictwa, Urbanistyki i Architektury z 1962 r. w sprawie kwalifikacji fachowych osób wykonujących funkcje techniczne w budownictwie powszechnym⁷ dawały możliwość uzyskania uprawnień do kierowania robotami budowlanymi w jednej specjalności bez ograniczeń oraz w innych specjalnościach z ograniczeniami bez konieczności zdawania dodatkowego egzaminu. Na przykład w specjalności konstrukcyjno-inżynierskiej nadawano: „uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi na budowie obiektów budowlanych z wy-

jątkiem robót obejmujących skomplikowane instalacje i urządzenia sanitarne oraz instalacje i urządzenia elektryczne”.

Na temat przeszłości i przyszłości uprawnień budowlanych dyskutowało się i dyskutuje od kilku lat do chwili obecnej, m.in. przy okazji obchodów 80-lecia samodzielnych funkcji technicznych w polskim budownictwie wypowiedali się na temat uprawnień przedstawiciele niektórych organów administracji rządowej. Jak do tej pory w wyniku tej dyskusji powstały nowelizacje aktów prawnych w tym temacie, które wzbudzają wiele kontrowersji w środowisku osób pełniących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, np.: „do praktyki zawodowej na budowie zalicza się pracę w organach administracji rządowej” – § 3 ust. 4 Rozporządzenie Ministra Transportu i Budownictwa w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.⁸

Świadczy to o tym, że niektóre organy państwa, posiadające inicjatywę ustawodawczą, nie mają ochoty wysłuchać propozycji i uwag samorządu zawodowego inżynierów budownictwa, mimo że zobowiązuje ich do tego art. 8 pkt 11 ustawy o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów wskazujący, że do zadań samorządów zawodowych należy w szczególności „opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących

architektury, budownictwa lub zagospodarowania przestrzennego”.

*mgr prawa,
inż. budownictwa lądowego
Ryszard Kaniecki*

¹ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz.U. Nr 88 poz. 553 z późn. zm.).

² Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz.U. Nr 243 z 2010 r. poz. 1623 z późn. zm.).

³ Ustawa o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów z dnia 15 grudnia 2000 r. (Dz.U. Nr 5 z 2001 r. poz. 42 z późn. zm.).

⁴ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U. Nr 89 poz. 555 z późn. zm.).

⁵ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz.U. z 2000 r. Nr 98 poz. 1071 z późn. zm.).

⁶ Ustawa Prawo budowlane z dnia 31 stycznia 1961 r. (Dz.U. Nr 7 poz. 46 z późn. zm.).

⁷ Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu Budownictwa, Urbanistyki i Architektury z dnia 10 września 1962 r. w sprawie kwalifikacji fachowych osób wykonujących funkcje techniczne w budownictwie powszechnym (Dz.U. Nr 53 poz. 266 z późn. zm.).

⁸ Rozporządzenie Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 28 kwietnia 2006 r. (Dz.U. Nr 83 poz. 578 z dnia 16 maja 2006 r. z późn. zm.) w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.



Człowiek – najlepsza inwestycja
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Centrum Rozwoju Społeczno-Ekonomicznego
zaprasza na:**

BEZPŁATNE SZKOLENIE

- operator koparki w zakresie III klasy uprawnień do 0,8m³,
- operator ładowarki w zakresie III klasy uprawnień do 2,5m³,
- operator koparko-ładowarki w zakresie III klasy uprawnień wszystkie typy.

Na kursy zapraszamy pracowników mikro, małych i średnich przedsiębiorstw z województwa łódzkiego z wykształceniem średnim lub niższym.

W PIERWSZEJ KOLEJNOŚCI DO PROJEKTU PRZYJMOWANE BĘDĄ KOBIETY
Szkolenia organizowane będą w ośrodkach szkoleniowych

ŁÓDŹ BUDUS S.C
ul. Puskina 82,
tel. (42) 649 20 01
tel. kom.+48 516 025 065



BEŁCHATÓW Norbert - ADR
ul. Jasna 10,
tel. (44) 633 72 30
tel. kom. +48 603 639 366

więcej informacji:

Biuro Projektu "Wykopać Kwalifikacje"
90-613 Łódź, ul. Gdańska 91/93, budynek D, piętro IV, p. 49
tel.: (42) 632 22 35, tel. kom.: +48 660 774 067
www.wykopackwalifikacje.org.pl, e-mail: wykopackwalifikacje@crse.org.pl

Kryteria środowiskowe dla oświetlenia drogowego

Kryterium powszechnie stosowanym w zamówieniach publicznych jest najniższa cena, nieuwzględniająca kosztów zużytej energii podczas eksploatacji, jak również ogólnie pojętego oddziaływania na środowisko. Komisja Europejska, przypisując instytucjom publicznym rolę działania na rzecz zrównoważonego rozwoju, wymaga od nich aktywnego zwiększenia udziału tzw. zielonych zamówień. W artykule przedstawiono materiały opracowane przez zespół ekspertów przy Ministerstwie Gospodarki w postaci kryteriów środowiskowych na zakup sprzętu do oświetlenia drogowego¹, które są obecnie poddane konsultacjom społecznym.

W procedurach przetargowych rzadko zwraca się uwagę na koszty eksploatacji kupowanego urządzenia, a jeszcze rzadziej myśli się o jego wpływie na środowisko w całym cyklu życia produktu. Dominującym kryterium wyboru ofert jest cena, której najniższa oferowana wartość kształtuje ofertę jako najkorzystniejszą. Jak pokazują często późniejsze realizacje inwestycji w ramach zamówień publicznych, często najtańszy produkt lub usługa to droższa eksploatacja, niższa trwałość i niestety niższa jakość.

Dyrektywy Parlamentu Europejskiego 2004/17/WE [3] oraz 2004/18/WE [2] w swoich preambułach zobowiązują państwa członkowskie do poprawy efektywności wykorzystania energii poprzez promowanie zrównoważonego rozwoju oraz ochronę środowiska. Kryteria środowiskowe opracowywane dla dużej liczby produktów mogą przyczynić się do znacznego obniżenia energochłonności kupowanych urządzeń, obniżenia kosztów eksploatacji produktów oraz kosztów środowiskowych. Przetargi rozstrzygane w oparciu o specyfikacje techniczne uwzględniające kryteria środowiskowe zalicza się, zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej i

¹ Materiały zostały umieszczone na oficjalnej stronie internetowej Ministerstwa Gospodarki www.mg.gov.pl.

władz krajowych, do Zielonych Zamówień Publicznych.

Jednym z obszarów, w którym Unia Europejska dostrzegła możliwość osiągnięcia wymiernych efektów w ochronie środowiska jest oświetlenie. Wynika to z jednej strony ze stosunkowo dużego udziału oświetlenia w zużyciu energii elektrycznej, a z drugiej strony – z dużych możliwości zwiększenia efektywności wykorzystania energii poprzez zastosowanie energooszczędnego sprzętu oświetleniowego. Zauważenie potencjału oszczędności energii w obszarze oświetlenia drogowego i sygnalizacji świetlnej zaowocowało wydaniem Rozporządzenia WE [5] w sprawie wymogów ekoprojektu dla lamp i pozostałego sprzętu oświetleniowego stosowanego w oświetleniu drogowym. Rozporządzenie to jest jednym z pierwszych aktów wykonawczych do dyrektywy dotyczącej ekoprojektowania [1].

Rezultatem prac zespołu ekspertów² reprezentujących przemysł oświetleniowy i jednostki naukowo-badawcze, który

² Zespół pracował w składzie: mgr Narcyza Barczak-Araszkiewicz (Po-lighting) – przewodnicząca, mgr inż. Tadeusz Bełdowski (SEP BBJ), dr inż. Małgorzata Górczewska (Politechnika Poznańska), mgr inż. Jerzy Jakubowski (PKN), dr inż. Wiesława Pabjańczyk (Politechnika Łódzka), mgr inż. Bogdan Skorupka (ES System SA), mgr inż. Bogdan Ślęk (Philips Lighting Poland), dr inż. Andrzej Wiśniewski (Politechnika Warszawska).

powstał w Ministerstwie Gospodarki w 2009 r., jest tzw. **Karta Produktu**, określająca kryteria środowiskowe dla projektowanych, budowanych lub modernizowanych instalacji oświetlenia drogowego do wykorzystania w specyfikacjach przetargowych (SIWZ) w ramach zamówień publicznych³.

Obecnie trwają konsultacje społeczne nad materiałami opracowanymi przez zespół ekspertów, mające doprowadzić do włączenia tych kryteriów do specyfikacji zamówień publicznych dotyczących oświetlenia drogowego i sygnalizacji świetlnej.

Przedmiot i zakres Karty Produktu

Kartą Produktu objęto kryteria środowiskowe odnoszące się do źródeł światła, stateczników i opraw oświetleniowych stosowanych w oświetleniu drogowym i sygnalizacji świetlnej. Wyroby te zostały zakwalifikowane na podstawie dyrektywy 2005/32/WE [1], zastąpionej dyrektywą 2009/125/WE, do grupy produktów wykorzystujących energię. Kryteria środowiskowe powstały w oparciu o środki wykonawcze wydane do ww. dyrektywy i są ukierunkowane głównie na parametry decydujące o efektywności energetycznej w całym cyklu życia. Kryteria nie dotyczą takich produktów, jak: słupy oświetleniowe, wysięgniki itp. oraz sprzętu do oświetlenia tuneli, oświetlenia prywatnych parkingów, oświetlenia zewnętrznego w obiektach przemysłowych i handlowych, oświetlenia w sporcie oraz oświetlenia architektonicznego.

Karta Produktu dotyczy również sygnalizatorów ruchu drogowego, określonych w normie PN- EN 12368 jako:

³ Zalecenia co do sposobu wykorzystywania niniejszej Karty Produktu w dokumentacji przetargowej Zielonych Zamówień Publicznych podano w oddzielnym opracowaniu pt. „Wskazówki dotyczące wykorzystania kryteriów środowiskowych w dokumentacji przetargowej (SIWZ) i określania kryteriów wyboru oferty dla sprzętu oświetleniowego w ramach zielonych zamówień publicznych”, stanowiącym załącznik nr 1 do Karty.

„Światła sygnalizacji drogowej o barwie czerwonej, żółtej i zielonej, o średnicy głowicy 200 mm i 300 mm objęte normą”. Przenośne sygnalizatory świetlne są wyłączane.

Modernizacja oświetlenia drogowego oparta o energooszczędne technologie przynosi znaczne oszczędności energii, rzędu 40-50%, jest relatywnie nisko kapitałochłonna oraz charakteryzuje się krótkim okresem zwrotu (3-5 lat) [10]. Osiągane są również korzyści związane z poprawą jakości i funkcjonalności oświetlenia. Obserwuje się coraz większą świadomość ekonomicznego uzasadnienia opłacalności przejścia na oświetlenie oparte na innowacyjnych technologiach środowiskowych.

Porównanie nakładów na zakupy produktów w zamówieniach publicznych nie stanowi problemu, natomiast porównanie kosztów eksploatacji i korzyści uzyskiwanych w cyklu życia produktu wymaga już specjalistycznej wiedzy. Kryteria środowiskowe mają być pomocne w rozumieniu tego problemu oraz określają sposób praktycznej i prostej oceny oddziaływania produktu na środowisko (LCA) oraz kosztów ponoszonych w całym okresie życia produktu (LCC).

Cykl życia produktów do oświetlenia drogowego przebiega przez fazy: (1) wytwarzania; (2) dystrybucji (handel); (3) użytkowania (eksploatacji); (4) zagospodarowania odpadów (recykling) – podobnie jak dla szeregu innych produktów.

Czynniki oddziaływania sprzętu oświetleniowego na środowisko

Instalacje oświetleniowe mają istotny wpływ na środowisko naturalne. Oddziaływanie wyrobów oświetleniowych na środowisko występuje w całym cyklu życia produktów. Niemniej, zbiorcza ocena sprzętu oświetlenia drogowego, która została sformułowana na potrzeby określenia środków wykonawczych do dyrektywy nr 2005/32/WE [1], założyła, że zdecydowanie dominuje zużycie energii w **fazie użytkowania** sprzętu oświetleniowego [10]. Potwierdzają to dane przedstawione przez europejską federację producentów oświetlenia, European Lighting Companies (<http://www.elcfd.org>), według których aż 90% oddziaływania lamp na środowisko ma miejsce w fazie użytkowania i pochodzi od pobieranej energii. Oprawy oświetleniowe mają również wpływ na środowisko w fazie produkcji i po zakończeniu okresu

eksploatacji. Waga tego oddziaływania różni się w zależności od materiałów, z których wykonana jest oprawa.

Inny obszar oddziaływania tych wyrobów na środowisko wiąże się z potencjalnym zanieczyszczeniem środowiska z uwagi na możliwą zawartość w nich niebezpiecznych substancji (np. rtęci).

Poziomy wymagań zawarte w kryteriach środowiskowych

Karta Produktu zawiera zbiór wymagań środowiskowych dotyczących sprzętu oświetleniowego, zróżnicowanych odpowiednio na trzech poziomach: **podstawowym, podwyższonym, wyróżniającym**. Wymagania środowiskowe ujęte w poszczególnych poziomach mogą być w sposób wybiórczy wprowadzane do specyfikacji przetargowej, np. w odniesieniu do niektórych cech można wybrać wymagania według poziomu podstawowego, a w stosunku do innych – podwyższonego lub wręcz poziomu wyróżniającego. Kryteria podwyższone lub wyróżniające będą często odnosiły się tylko do wybranych cech wyrobów, utrzymując pozostałe cechy na poziomie kryteriów podstawowych.

Tabela 1. Kluczowe oddziaływanie środowiskowe w oświetleniu drogowym i sygnalizacji drogowej

Kluczowe oddziaływania środowiskowe	Podejście wg zielonych zamówień
<ul style="list-style-type: none"> • Zużycie energii we wszystkich fazach, w szczególności podczas użytkowania • Wysokie zużycie energii elektrycznej z powodu stosowania żarówek do sygnalizacji świetlnej • Zużycie materiałów i generowanie odpadów (szkodliwych i nieszkodliwych) • Potencjalne zanieczyszczenie powietrza i wody spowodowane zawartością w produktach substancji niebezpiecznych np. rtęci itp. • Zanieczyszczenie powietrza związane z eksploatacją oświetlenia ulicznego i sygnalizacji świetlnej 	<ul style="list-style-type: none"> • Zastosowanie lamp o wysokiej efektywności energetycznej • Zastosowanie stateczników o wysokiej efektywności energetycznej • Promowanie: <ul style="list-style-type: none"> - stosowania LED do sygnalizacji świetlnej, - stosowania stateczników przystosowanych do ściemniania, - zakupu źródeł światła o niższej zawartości rtęci, - stosowania opraw oświetleniowych o ograniczonym promieniowaniu w górę, - zakupu opraw oświetleniowych o wysokiej sprawności oświetlenia w określonych zastosowaniach oraz zachowania parametrów w czasie



- **Kryteria podstawowe** – obejmują najistotniejsze parametry – właściwości wyrobów oddziałujące na środowisko. Przyjęty w nich poziom wymagań zapewnia podstawową ochronę środowiska, przy jednoczesnym osiągnięciu tego poziomu przez stosunkowo duży procent wyrobów znajdujących się na rynku. Zamawiający może je stosować przy minimalnych dodatkowych wysiłkach związanych z wyborem i weryfikacją oraz przy nieznacznym wzroście kosztów zakupu wyrobów. Zaleca się traktować kryteria podstawowe jako minimalne wymagania stawiane zamawianym wyrobom.
- **Kryteria podwyższone** – obejmują dodatkowe właściwości środowiskowe wyrobów, nie ujęte w kryteriach podstawowych i/lub nieco wyższe wymagania dla parametrów określonych w kryteriach podstawowych. Dostępność wyrobów na rynku, które spełniają te wymagania, jest mniejsza niż w pierwszej grupie, ale nadal relatywnie duża. Ten poziom wymagań adresowany jest do jednostek, które chcą realizować projekty oświetleniowe na bazie wyrobów, które nie staną się przestarzałymi przez wiele lat po zakończeniu inwestycji. Zakup takich wyrobów może wiązać się z dodatkową weryfikacją oraz z większymi kosztami zakupu. Z drugiej strony, można zakładać, że dadzą one niższe koszty w okresie użytkowania z uwagi na mniejsze zużycie energii elektrycznej oraz zapewnią utrzymanie wysokich walorów użytkowych i środowiskowych w długiej perspektywie czasu. Ich wynikowy koszt w całym cyklu życia okaże się opłacalny.
- **Kryteria wyróżniające** określają produkty o **najwyższych parametrach dostępnych obecnie na rynku**. Są one adresowane do jednostek, które zdając sobie sprawę, że realizowana inwestycja będzie użytkowana co najmniej przez 20 lat, kierują się długookresową perspektywą

korzyści. Oprócz walorów środowiskowych produkty te charakteryzują się wysoką jakością emitowanego światła, szczególnymi cechami użytkowymi itp., co może mieć istotne znaczenie w zależności od zastosowania. Wyroby według tych kryteriów nie są łatwe do osiągnięcia na rynku. Koszt wyrobów, który będzie wyższy w stosunku do wyrobów spełniających kryteria podstawowe i podwyższone, powinien być rekompensowany przez niskie koszty eksploatacji, wynikające zarówno z ich wysokiej efektywności energetycznej, jak i lepszej użytecznej trwałości prowadzącej do zmniejszenia kosztów konserwacji i wymiany.

Wiele z wymagań ujętych w kryteriach podstawowych, podwyższonych lub wyróżniających, w szczególności w odniesieniu do źródeł światła i stateczników, przyjęto według wymagań Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 245/2009 [5], środka wykonawczego do dyrektywy nr 2005/32/WE [1], które w bliższej lub dalszej przyszłości będą obowiązujące dla tych wyrobów, jako warunek wprowadzania ich do obrotu.

Kryteria środowiskowe dla sprzętu do oświetlenia drogowego

Nadrzędnym wymaganiem dotyczącym oferowanego sprzętu jest spełnienie wymagań aktualnie obowiązujących przepisów prawnych. Dotyczy to m.in. konieczności zbadania sprzętu pod kątem spełnienia wymagań norm zharmonizowanych z dyrektywami nowego podejścia LVD i EMC, co jest potwierdzone wystawioną przez producenta deklaracją zgodności.

Kryteria dla źródeł światła

Niniejszymi kryteriami objęto wyłącznie lampy wyładowcze wysokoprężne sodowe i metalohalogenkowe. Pominęto wysokoprężne lampy rtęciowe, jako źródła światła przewidziane, zgodnie z rozporządzeniem 245/2009/WE [5], do całkowitego wyeliminowania z rynku do roku 2016.

W kryteriach pominięto lampy fluorescencyjne (światłówki) z uwagi na ich stosunkowo niewielki udział w oświetleniu drogowym, ograniczony w zasadzie do oświetlenia ciągów pieszych lub dróg o małym natężeniu ruchu i małych prędkościach. Pominęto również lampy LED i moduły LED, które w coraz większym stopniu są stosowane w oświetleniu drogowym. Pominiecie tych źródeł światła wynika z braku na obecnym etapie odpowiednio udokumentowanego rozpoznania dla precyzowania wymagań kryterialnych. Kryteria dla produktów opartych o technologię LED zostaną ujęte w kolejnych aktualizacjach Karty Produktu.

Kryteria środowiskowe dla źródeł światła ograniczono do parametrów określających ich efektywność energetyczną, stabilność wysyłanego światła w czasie eksploatacji oraz ich trwałość.

Zwraca się uwagę, że w oświetleniu drogowym istotne są nie tylko wymienione wyżej właściwości lamp związane z ich efektywnością energetyczną, lecz również parametry jakościowe, takie jak barwa światła i oddawanie barw, które powinny być brane pod uwagę w zależności od rodzaju (kategorii) drogi przewidzianej do oświetlenia. Lampy o bańkach nieprzeźroczystych, mających zwykle niższą skuteczność świetlną od lamp przeźroczystych, zaleca się zamawiać jedynie dla instalacji oświetleniowych na obszarach zabudowanych z uwagi na możliwość ograniczenia oślnienia. Lampy przeźroczyste są zdecydowanie lepsze do stosowania w układach optycznych. Lampy o wyższych wskaźnikach oddawania barw Ra, charakteryzujące się niższą skutecznością świetlną, zaleca się stosować tylko w obszarach zabudowanych, w szczególności tam, gdzie istotną rolę odgrywa wierne oddawanie barw oświetlanych przedmiotów, np. centra handlowe. Zamawiając lampy na wymianę, należy dokonywać wyboru pod kątem ich kompatybilności z obwodami elektrycznymi i optyką w zainstalowanych oprawach oświetleniowych.

Tabela 2. Minimalne wartości znamionowej skuteczności świetlnej dla wysokoprężnych lamp sodowych o danych Ra - wymagania podstawowe

Moc nominalna lampy [W]	Znamionowa skuteczność świetlna lampy [lm/W] – lampy przezroczyste		Znamionowa skuteczność świetlna lampy [lm/W] – lampy nieprzezroczyste	
	Ra ≤ 60	Ra > 60	Ra ≤ 60	Ra > 60
W ≤ 45	≥ 60	≥ 60	≥ 60	≥ 60
45 < W ≤ 55	≥ 80	≥ 60	≥ 70	≥ 60
55 < W ≤ 75	≥ 90	≥ 75	≥ 80	≥ 70
75 < W ≤ 105	≥ 100	≥ 80	≥ 95	≥ 75
105 < W ≤ 155	≥ 110	≥ 80	≥ 105	≥ 75
155 < W ≤ 255	≥ 125	≥ 80	≥ 115	≥ 75
255 < W ≤ 405	≥ 135	≥ 85	≥ 130	≥ 75
405 < W ≤ 605	≥ 135	-	≥ 130	-

Wymagania w zakresie skuteczności świetlnej oferowanych lamp

W tabeli 2 podano przykładowe wymagania podstawowe dla wysokoprężnych lamp sodowych w zakresie minimalnej znamionowej skuteczności świetlnej, odpowiednio zróżnicowane w zależności od rodzaju bańki (przezroczysta czy rozpraszająca) oraz wskaźnika oddawania barw Ra. Wartość znamionową określa się jako wartość deklarowaną przez producenta w jego dokumentacji technicznej. Zwykle jest to wartość średnia całej populacji lamp danego typu. Wartości początkowe

mocy i strumienia świetlnego poszczególnych lamp mogą się różnić od wartości znamionowej. Dopuszczalne odchylenia określają normy dotyczące parametrów funkcjonalnych lamp.

Parametry wymienione w tabeli będą prawnie obowiązujące od dnia 13 kwietnia 2012 r.

Wymagania w zakresie współczynnika zachowania strumienia świetlnego i współczynnika trwałości lamp określono oddzielnie dla lamp sodowych (tabela 3) i metalohalogenkowych (tabela 4). **Wymagania podstawowe dotyczące zawartości**

rtęci w lampach są zgodne z wymaganiami dyrektywy RoHS. **Wymagania podstawowe dotyczące oddawania barw** określają, że wskaźnik Ra lamp innych niż lampy sodowe wysokoprężne powinien wynosić minimum 60.

Parametry wymienione w tabeli będą prawnie obowiązujące od dnia 13 kwietnia 2012 r.

Parametry wymienione w tabeli będą prawnie obowiązujące od dnia 13 kwietnia 2017 r.

Kryteria dla stateczników do lamp

Kryteria środowiskowe dla stateczników ograniczono do wymagań minimalnej sprawności energetycznej statecznika, określanej jako stosunek mocy lampy do mocy układu lampa-statecznik wyrażonej w procentach. Kryteria opracowano na poziomie podstawowym i podwyższonym.

Kryteria

dla opraw oświetlenia drogowego

Obecnie w Komisji Europejskiej trwają prace legislacyjne dotyczące określenia uzupełniających środków wykonawczych do dyrektywy nr 2005/32/WE [1] w zakresie wymogów ekoprojektu dla opraw oświetleniowych. Publikacja przedmiotowych uregulowań prawnych jest planowana w 2011 roku.

Tabela 3. Współczynnik zachowania strumienia świetlnego i współczynnik trwałości lampy dla wysokoprężnych lamp sodowych – wymagania podstawowe

Współczynnik zachowania strumienia świetlnego i współczynnik trwałości lampy dla wysokoprężnych lamp sodowych		Współczynnik zachowania strumienia świetlnego (LLMF)	Współczynnik trwałości lampy (LSF)
P < 75 W LLMF i LSF zmierzone po 12000 godzin pracy	Ra < 60	> 0,80	> 0,90
	Ra > 60	> 0,75	> 0,75
	Zamienniki przystosowane do pracy ze statecznikami przeznaczonymi dla wysokoprężnych lamp rtęciowych	> 0,75	> 0,80
P > 75 W LLMF i LSF zmierzone po 16000 godzin pracy	Ra < 60	> 0,85	> 0,90
	Ra > 60	> 0,70	> 0,65
	Zamienniki przystosowane do pracy ze statecznikami przeznaczonymi dla wysokoprężnych lamp rtęciowych	> 0,75	> 0,55

Nie czekając jednak na zakończenie tych prac, już obecnie zaleca się przyjęcie dla opraw oświetleniowych następujących kryteriów podstawowych i podwyższonych:

- całkowita moc wyjściowa oprawy oświetleniowej;
- udział światła emitowanego ponad horyzont przy właściwie zainstalowanej oprawie, określany maksymalną wartością wskaźnika udziału światła wysyłanego ku górze (**ULOR**);
- minimalny stopień ochrony (**IP**) układu optycznego (komory lampowej) przed wnikaniem wody i pyłu (co najmniej IP 5X – kryteria podstawowe, IP65 – kryteria podwyższone);
- przystosowanie opraw oświetleniowych do regulacji mocy/strumienia świetlnego – ściemniania;
- łatwość prowadzenia konserwacji, tzn. łatwe czyszczenie, wymiana podzespołów i lamp w celu doprowadzenia własności użytkowych oprawy do stanu zbliżonego do początkowego. Wymaganie to powinno być oceniane minimalną liczbą narzędzi (najlepiej jedno) i prostotą wymaganych narzędzi oraz odpowiednio opracowaną instrukcją;
- podatność do recyklingu: konstrukcja oprawy powinna umożliwiać łatwe rozebranie oprawy, bez stosowania specjalnych narzędzi, w celu oddzielenia materiałów do recyklingu od materiałów szkodliwych lub nie nadających się do recyklingu. Informacje dotyczące rodzaju materiałów powinny być dołączane do oprawy oświetleniowej.

W Karcie Produktu określającej kryteria środowiskowe dla sprzętu do oświetlenia drogowego podano również informacje dotyczące wymaganej dokumentacji produktowej dla lamp, opraw i stateczników oraz dowodów potwierdzających spełnienie wymagań przepisów prawnych. Dowodami mogą być stosowne certyfikaty, raporty z badań własnych lub badań niezależnych laboratoriów, deklaracje zgodności producenta itp. lub pisemne

Tabela 4. Współczynnik zachowania strumienia świetlnego i współczynnik trwałości lampy dla lamp metalohalogenkowych

Liczba godzin pracy	Współczynnik zachowania strumienia świetlnego	Współczynnik trwałości lampy
12 000	> 0,80	> 0,80

Tabela 5. Współczynnik zachowania strumienia świetlnego i współczynnik trwałości lampy – wymagania wyróżniające odpowiadające wartościom referencyjnym

Liczba godzin pracy	Współczynnik zachowania strumienia świetlnego	Współczynnik trwałości lampy
wysokoprężne lampy sodowe		
16 000	> 0,94	> 0,92
wysokoprężne lampy metalohalogenkowe		
12 000	> 0,80	> 0,90

Tabela 6. Minimalna sprawność stateczników do lamp wyładowczych dużej intensywności

Moc nominalna lampy P [W]	Minimalna sprawność statecznika (ballast)	
	Wymagania podstawowe	Wymagania podwyższone
$P \leq 30$	65	78
$30 < P \leq 75$	75	85
$75 < P \leq 105$	80	87
$105 < P \leq 405$	85	90
$P > 405$	90	92

deklaracje potwierdzające, że warunki określone kryteriami są spełniane.

W Karcie Produktu zawarto przykłady opisu przedmiotu zamówienia w przypadku wymiany lamp lub modernizacji instalacji oświetleniowej. Przedstawiono zasadę określania wskaźników efektywności ekonomicznej zamówienia, z uwzględnieniem zalecanych parametrów oferowanego sprzętu oświetleniowego na poziomie podstawowych, podwyższonych lub wyróżniających kryteriów. Rozważane jest również opracowanie prostego narzędzia obliczeniowego, umożliwiającego ocenę ofert przy zastosowaniu kryteriów środowiskowych w zamówieniach publicznych dotyczących oświetlenia drogowego.

W przypadku uwzględnienia kryterium ceny, skuteczności świetlnej i trwałości

przy wyborze lampy, efektywność ekonomiczną lampy E wyrażoną w zł/klmh można określić z poniższego wzoru:

$$E = \frac{Kl + Ke}{\Phi \times T}$$

gdzie: Kl – koszt zakupu lampy [zł], Φ – znamionowy strumień świetlny lampy [klm], T – trwałość lampy [h], Ke – koszt energii elektrycznej w okresie trwałości lampy (np. 12 000 h) = $P \times T \times K_j$, P – moc lampy [W], K_j – koszt jednostkowy 1 kWh.

W tym wariantcie kryteria wyboru oferty można ograniczyć do najniższego wskaźnika kosztu 1 klmh, analogicznie jak przy wskaźniku najniższej ceny.

Na podstawie niniejszych kryteriów jednostka zamawiająca powinna wybie-

rać dla nowych i modernizowanych instalacji oświetleniowych najbardziej efektywne wyposażenie, np. poprzez wymianę stateczników na te o mniejszych stratach mocy lub wymianę lamp na źródła światła o większej skuteczności świetlnej, jeżeli pozwalają na to parametry zastosowanych opraw oświetleniowych.

W przypadku zakupu lamp wysokiej intensywności, równoległe z analizą cenową istotna jest ocena ich skuteczności świetlnej. Dla przykładu: wysokoprężne lampy rtęciowe będą tańsze w momencie zakupu, ale z uwagi na niską skuteczność będą zużywały więcej energii elektrycznej w celu uzyskania tej samej ilości wysyłanego światła. Zastosowanie w to miejsce lamp metalohalogenkowych przyniesie oszczędność i ograniczy wydatki na energię elektryczną, ponieważ dla wytworzenia tej samej wartości strumienia świetlnego potrzebują one znacznie mniej mocy.

W ocenie korzyści przy zakupie sprzętu na wymianę należy również uwzględnić czynniki związane z parametrami już istniejącej instalacji, np. czy trzonek jest taki sam, czy nie zmieni się rozsył światłości itp. Brak kompatybilności może wymagać dodatkowych zmian w instalacji oświetleniowej, np. wymiany opraw/stateczników. W przypadku takiej wymiany należy spodziewać się wydłużonego okresu zwrotu nakładów, spowodowanego koniecznością uwzględnienia kosztu całego wyposażenia, tj. lampy, statecznika i oprawy oświetleniowej.

Ograniczać koszty można również poprzez wybór lampy o dłuższej trwałości i lepszym współczynniku zachowania strumienia świetlnego, co powoduje wydłużenie okresów pomiędzy wymianami i obniży koszty konserwacji. Podobne oddziaływanie mają rozwiązania konstrukcyjne opraw oświetleniowych, np. szczelność układu optycznego i łatwość konserwacji mogą obniżać koszty eksploatacji instalacji oświetleniowej, a dopasowanie rozsyłu światłości do wymagań oświetlanej drogi może obniżyć koszty inwestycji i eksploatacji (mniej moc zainstalowana).

Modernizację instalacji, a także budowę nowego systemu oświetleniowego, realizuje się na podstawie projektu oświetleniowego. Dobre projekty są w stanie ograniczyć koszty w wyniku zwiększenia odległości między słupami i zastosowania mniejszej mocy lamp, a także poprzez właściwy wybór źródeł światła i optyki oraz rodzaju pracy instalacji. Projekt jest wykonywany w oparciu o wymogi dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa na drogach. Uwzględnienie w projekcie indywidualnych warunków oświetlanego obiektu, takich jak rodzaj drogi, nawierzchni, warunki klimatyczne pozwala na zoptymalizowanie kosztów i uzyskanie pożądanego efektów oświetleniowych. Zaleca się, aby jednostka przeprowadzająca przetarg upewniła się, co do kompetencji osób sporządzających projekt oświetleniowy.

Należy wziąć pod uwagę, że nowa instalacja oświetlenia drogowego będzie wykorzystywana nawet przez kilkadziesiąt lat, dlatego warto rozważyć wybór wyróżniających się technologii, które zostały zawarte w kryteriach. Zaleca się dla nowo projektowanych instalacji oświetleniowych wykorzystywanie nowoczesnych systemów zarządzania i/lub sterowania oświetleniem.

dr inż. Wiesława Pabjańczyk

Literatura

1. Dyrektywa 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 lipca 2005 r. ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów wykorzystujących energię (Dz. U. UE L 191/29; PL 22.7.2005).
2. Dyrektywa 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi (Dz. U. UE L 134 z 30.4.2004 str. 114).
3. Dyrektywa 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. koordynująca procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług (Dz. U. UE L 134 z 30.4.2004 str.1).
4. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. 2007 Nr 223, poz. 1655).
5. Rozporządzenie Komisji (WE) NR 245/2009 z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla lamp fluorescencyjnych bez wbudowanego statecznika, dla lamp wyładowczych dużej intensywności, a także dla stateczników i opraw oświetleniowych służących do zasilania takich lamp (Dz. U. UE L 76/17; PL 24.3.2009).
6. Krajowy Plan Działań w zakresie zielonych zamówień publicznych na lata 2007-2009.
7. Zielone zamówienia publiczne, Warszawa 2009.
8. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów – Zamówienia publiczne na rzecz poprawy środowiska – Komisja Wspólnot Europejskich; Bruksela, 16 lipca 2008 r., KOM (2008) 400.
9. Zielone Zamówienia i Ochrona Środowiska. Moduł 3: Zakupy oświetlenia energooszczędного. KAPE, styczeń 2007.
10. Barczak-Araszkiewicz N.: Kryteria środowiskowe – praktyczne narzędzia realizacji zadań w zakresie zielonych zamówień publicznych. Materiały Konferencji Naukowo-Technicznej EITO, Politechnika Łódzka, Łódź 2010, str. 35-39.

Kursy przygotowujące do egzaminu na uprawnienia budowlane

Uprzejmie informujemy, że Oddział Łódzki Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa planuje uruchomić kolejną edycję kursów przygotowujących do egzaminu na uprawnienia budowlane. Podobnie jak poprzednio zostaną zorganizowane dwa równoległe kursy:

- **podstawowy** w terminie **od 12 września do 15 listopada br.** (z zajęciami od poniedziałku do czwartku),
- **weekendowy** w terminie **od 16 września do 13 listopada br.** (z zajęciami od piątku do niedzieli).

Szczegółowe informacje na temat kursów można znaleźć na stronie internetowej PZITB: www.pzitb.lodz.pl/kursy oraz na stronie internetowej Łódzkiej OIIB: www.lod.piiib.org.pl (tel. 42 630 10 25 lub 697 698 080).

Nowy doktor honoris causa PŁ

16 marca 2011 r. w audytorium im. A. Sołtana odbyła się uroczystość nadania tytułu i godności doktora honoris causa Politechniki Łódzkiej prof. Andrzejowi Ajdukiewiczowi.

Jest On kierownikiem Katedry Inżynierii Budowlanej Politechniki Śląskiej, a w latach 1991-96 kierował Katedrą Budownictwa Betonowego PŁ.

Na uroczystość przybyło duże grono gości ze środowiska naukowego i budowlanego z całej Polski. Obecni byli przedstawiciele zaprzyjaźnionych Wydziałów Budownictwa Politechnik: Warszawskiej, Krakowskiej, Śląskiej, Wrocławskiej, Świętokrzyskiej, Uniwersytetu Zielonogórskiego,

Uniwersytetu Technicznego w Dortmundzie, Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego ze Szczecina, Szkoły Głównej Służby Pożarniczej w Warszawie oraz pracownicy stowarzyszeń, organizacji i instytutów branżowych i naukowych a także biur projektowych. W uroczystości uczestniczył Senat PŁ oraz pracownicy i studenci Wydziału Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska PŁ.

Uroczystość poprowadził rektor prof. S. Bielecki, laudację wygłosiła prof. M. Kamińska, treść dyplomu, w językach ła-

dokończenie na s. 32



Prof. dr hab. inż. Andrzej AJDUKIEWICZ

Urodził się w 1939 r. w Chorzowie. Studia ukończył w roku 1961 na Wydziale Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego Politechniki Śląskiej, a doktorat uzyskał w roku 1968. Pracował w Politechnice Śląskiej, w latach 1961-89 pełnił kolejno funkcje asystenta, starszego asystenta, adiunkta i docenta. Tytuł naukowy profesora otrzymał w 1989 r. W latach 1989-94 kierował Zakładem Konstrukcji Sprężonych (1974-

-82) i Zakładem Konstrukcji Żelbetowych (1988-94). Od roku 1994 jest kierownikiem Katedry Inżynierii Budowlanej Politechniki Śląskiej. Na Wydziale Budownictwa pełnił funkcje prodziekana (1976-77) i dziekana (1977-79).

Profesor Andrzej Ajdukiewicz wpisał się znacząco w historię i rozwój Politechniki Łódzkiej jako kierownik Katedry Budownictwa Betonowego w latach 1991-96.

Badania Profesora dotyczą głównie konstrukcji budowlanych, w tym przede wszystkim konstrukcji betonowych. Prekursorskie badania i teoretyczne analizy przebiecia płyt żelbetowych, podjęte przez Profesora w 1965 r., stały się podstawą monografii i artykułów o zasięgu międzynarodowym, oraz umożliwiły wprowadzenie do praktyki budowlanej konstrukcji płytowo-słupowych.

Profesor Ajdukiewicz wypromował 9 doktorów, 2 kolejnych doktorantów przygotowuje prace do obrony. Był projektantem i konsultantem oraz kierował zespołami projektowymi w wielu biurach projektów.

O wysokim międzynarodowym autorytecie prof. Andrzeja Ajdukiewicza świadczy jego udział w międzynarodowych gremiach naukowych. Jest członkiem IABSE (Międzynarodowe Stowarzyszenie Mostów i Konstrukcji Inżynierskich), ACI (Amerykański Instytut Betonu), FIB (Międzynarodowe Stowarzyszenie Betonu Konstruktynego).

Profesor Andrzej Ajdukiewicz jest wybitnym działaczem polskich organizacji naukowych i technicznych. Od 1974 r. jest członkiem Komitetu Nauki Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa, od 1969 członkiem PTMTS, od 1993 r. należy do Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej Polskiej Akademii Nauk, a od 2003 r. do chwili obecnej jest przewodniczącym Sekcji Konstrukcji Betonowych KILiW PAN.

Nie obrażajmy urbanistów

Z uwagą przeczytałem artykuły pana Marka Diehla: *Ekonomista to urbanista?* i *Komuno odejdz*, zamieszczone w dwóch ostatnich numerach „Kwartalnika Łódzkiego”. Można z nich wywnioskować, że zajmujący się planowaniem przestrzennym Łodzi urbanisci to grupa nieodpowiedzialnych nieuków, pragnących zatuszować własną ignorancję wymyślanymi nowymi, górnoletnimi, nie całkiem zrozumiałymi sformułowaniami. Z obydwóch artykułów wynika również, że urbanistyka to dyscyplina prosta i oczywista, otoczona nimbem abstrakcji i wydumanych komplikacji, stworzonych wyłącznie w celu podniesienia rangi zawodu urbanisty.

Wspomniane wyżej wywody zostały poparte przykładami wadliwych – zdaniem Autora – propozycji, zawartych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Łodzi. Najważniejsze z nich to separacja funkcji,

usankcjonowanie istnienia ogródków działkowych w centrum miasta i nieużytków pod liniami wysokiego napięcia.

I tu nasuwa się podstawowe pytanie – pytanie o realność kwestionowanego przez pana Marka Diehla studium, o to, czy ma być tylko piękne i poprawne, za to oderwane od rzeczywistości, czy trochę smutniejsze, ale prawdziwe, bo oparte na licznych uwarunkowaniach składających się na bardzo złożoną i nietypową historię rozwoju naszego miasta, a zatem możliwe do zrealizowania.

Zgadzam się z Autorem, że osiedla-sypialnie z wielkiej płyty to jeden wielki smutek urbanistyczny, ale co z nimi zrobić, skoro mieszka w nich znakomita większość łodzian, a zajmowane mieszkania stanowią dla wielu z nich jedyny znaczący majątek, nierzadko rezultat pracy i wyrzeczeń całego życia. Te osiedla są i być muszą i to nie autorzy studium je stworzyli, tylko poprzedni sys-

tem i nie ma co z nich szydzić, że ten obiektywny fakt odnotowali w swoim opracowaniu.

Komuna odeszła, podobnie jak niechlubnej pamięci Zakon Krzyżacki, ale osiedla mieszkaniowe z wielkiej płyty i zamek w Malborku zostały i będą widoczne w naszym krajobrazie jeszcze bardzo długo. Zrealizowane rozwiązania urbanistyczne i architektoniczne są bowiem znacznie trwalsze niż zmieniające się poglądy, mody czy przemijające potęgi.

Jako właściciel mieszkania w jedena-stopiętrowym budynku z wielkiej płyty, położonym nieopodal dworca Łódź Fabryczna, pilnie śledziłem planowane losy mojego bloku w przedstawionej koncepcji urbanistycznej tego rejonu. Mój blok pasuje do całej reszty, jak przyszłowiowa pięść do oka, ale zostaje, podobnie jak całe osiedla-sypialnie i cały szereg innych obiektów wzniesionych w dobie PRL.

Jako konstruktor budowlany mam mało bezpośrednich kontaktów z urbanistami, ale cenię tę nieliczną grupę zawodową, pracującą niekiedy w cieniu nazbyt rozhlukanych architektów i posiadającą, wbrew twierdzeniom pana Marka Diehla, głęboką wiedzę na temat prawidłowości rządzących rozwojem miast i działań, jakie należy prowadzić dla podniesienia, najogólniej rzecz biorąc, jakości naszego w nich życia. Przewidywanie ile potrzeba wody, energii i innych mediów dla osiedla mieszkaniowego, ile będzie w nich dzieci, którym należy zapewnić miejsca w żłobkach, przedszkolach i szkołach, ile będzie ludzi starych, wymagających opieki, jak długo będziemy żyli za pięćdziesiąt czy sto lat itd. to nie żadna wiedza tajemna ani wróżenie z fusów, tylko zbiór parametrów, które należy określić i zaprognozować.

Rozwój naszej cywilizacji nie składa się bowiem z samych zaskoczeń, ale również z całego szeregu zjawisk, które mogą i powinny być przewidziane również w studiach i planach urbanistycznych.

Piotr Filipowicz

INWESTYCJE ŁÓDZKIE

Zachęcamy Państwa do nadsyłania informacji o nowych pięknych i ciekawych inwestycjach, które powstają w naszym regionie. Prosimy o dołączanie zdjęć, informacji o twórcach i realizatorach inwestycji oraz dane kontaktowe autora, niezbędne do potwierdzenia szczegółów.

Jednocześnie przepraszamy za nieuwzględnienie w artykule Grzegorza Rakowskiego Focus Park w Piotrkowie Trybunalskim („Kwartalnik Łódzki” nr IV/2010 (28) s. 28) nazwisk niektórych twórców (m.in. pp. Mariusza Biesiackiego – inspektora branży sanitarnej i koordynatora projektu, architekta Filipa Daszkiewicza, planisty Roberta Praskiego). Informujemy również, że zawarte w artykule dane zostały uzyskane od Głównego Inwestora.

Za wszelkie nieścisłości – przepraszamy.

Rada Programowa Wydawnictw ŁOII B



Sąd Okręgowy

Idąc od strony Radiostacji ulicą Gabriela Narutowicza, na skrzyżowaniu z Uniwersytecką, pod numerem 64, zauważymy dość charakterystyczny, półokrągły budynek, niejako „przyklejony” do starego budynku sądu. Jak się dowiedzieliśmy od kierownika inwestycji i remontów Sądu Okręgowego – pana Adama Kulety – budynek ten to inwestycja warta około 56 milionów zł.

Na 10 731,50 m² i w kubaturze 50832,5 m³. znajdują swoje miejsce Sąd Apelacyjny w Łodzi i Wydział Cywilny Sądu Okręgowego.

Generalnym wykonawcą jest POLIMEX-MOSTOSTAL SA z siedzibą w Warszawie przy ul. Czackiego 15/17.

Przy realizacji tej bardzo znaczącej w mieście inwestycji brali także udział nasi koledzy. Projektantami architektury

są: Wojciech Obtulowicz i Grzegorz Lechowicz, konstrukcji – Janusz Bułat, instalacji co, wod.-kan, wentylacji, klimatyzacji, sieci zewnętrznych wod.-kan. – Janusz Piechowicz. Sieci kablowe zewnętrzne oraz instalacje elektryczne projektował Jan Wachacki, drogi i parkingi – Ewa Dudek.

Kierownikiem budowy był Andrzej Grunwald, roboty sanitarne prowadzili: Bolesław Matusiak, Marek Olasik, Małgorzata Rurarz-Sobczak, Marek Strusiński, roboty wentylacyjne – Krzysztof Marek Cyranik, roboty elektryczne – Marek Gorący, Piotr Grandziarski, roboty drogowe – Bernard Milewicz.

Nadzór inwestorski pełnili: nad robotami budowlanymi – Jacek Kałuszka, nad robotami sanitarnymi – Edward Maciejak, nad robotami elektrycznymi – Jan Cichocki i Henryk Małasiński.

Grzegorz Rakowski

Scena letnia w Żelechlinku



Dzisiaj chcę Państwu przedstawić inwestycję jednej z gmin województwa łódzkiego. Gmina Żelechlinek leży w powiecie tomaszowskim; od wschodu graniczy z drogą krajową nr 8 Warszawa-Katowice, od północy z drogą krajową nr 72 Łódź-Rawa Mazowiecka, od zachodu i południowego zachodu z drogą wojewódzką nr 715 Ujazd-Koluszki. Powierzchnia gminy to 92 km², 30 miejscowości, w tym 19 sołectw, ludności ma 3452, budżet około 9,8 mln zł. Krajobrazowo to kilka pagórków, trochę lasu (około 12% powierzchni), trzy rzeczki, dwa zbiorniki retencyjne (w Żelechlinku na Żelechliniance oraz w Chociszewie na Krzemionce), przemysłu żadnego, wieś sielska, anielska. I taką byłaby gminą, niczym nie wyróżniającą się, gdyby nie ludzie, którzy zrobili z niej gminę godną naszego zainteresowania. Wójt, pan Bogdan Kaczmarek kieruje grupą ludzi, którym chce się coś robić. To oni pozyskują dofinansowania unijne na takie inwestycje, jak kanalizacja, przebudowa dróg czy choćby amfiteatr oddany do użytku w 2010 roku. Nasi koledzy brali udział przy realizacji tej inwestycji i oceńcie Państwo sami, czy ich trud się opłacił, czy mogą być dumni z efektu, jaki uzyskali.

„Tytuł projektu: „Zagospodarowanie terenu przy budynku OSP w Żelechlinku poprzez utwardzenie placu, wykonanie sceny letniej oraz ułożenie chodników”. Obiekt: scena letnia położona w Żelechlinku przy ulicy Rawskiej. Przeznaczenie: teren rekreacyjno-wypoczynkowy z możliwością organizacji imprez plenerowych.

Investorem była Gmina Żelechlinek, całkowita wartość inwestycji wyniosła 1.500.000,00 zł, w tym: 1.067.000,00 to środki Unii Europejskiej, uzyskane w ramach działania III.5. Infrastruktura Turystyczno-Rekreacyjna Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2007-2013.

Projektanci: dr inż. architekt krajobrazu Małgorzata Milecka, mgr inż. arch. Sławomir Fornal – architektura, mgr inż. bud. Waldemar Gumienny – konstrukcja, mgr inż. Krzysztof Popiołek – branża elektryczna, mgr inż. Marek Rutkowski – branża drogowa (nawierzchnie)

Wykonawca: PPHU „AWPOL” Sp. z o.o. (ul. Domaszowska 104 Kielce).

Kierownik budowy: Zygmunt Gozdalski.

Powierzchnia użytkowa sceny to 130,1 m², powierzchnia zabudowy – 144,7 m², zaś kubatura – 870,0 m³. Obiekt oddano do użytku we wrześniu 2010 r.

SZKOLENIA

CZAS	MIEJSCE	PROBLEMATYKA
3 czerwca 2011 r. godz. 13.00-18.00	Wieluń/ Zespół Szkół nr 1 ul. Wojska Polskiego 32	Odpowiedzialność inżynierów pełniących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie w świetle obowiązujących przepisów prawa. • mec. Jolanta Szewczyk (Warszawa)
7 czerwca 2011 r. godz. 16.30-19.15	Łódź/ Siedziba ŁOIIB ul. Północna 39	Normy zharmonizowane w zakresie ochrony odgromowej – cz. 2 • dr inż. Sabina Domaradzka (Politechnika Łódzka)
28 czerwca 2011 r. godz. 16.30-19.30	Łódź/ Siedziba ŁOIIB ul. Północna 39	Hydroizolacja w budownictwie. • mgr inż. Maciej Rokiel (Weber Saint-Gobain)
8 września 2011 r. godz. 16.30-19.15	Łódź/ Siedziba ŁOIIB ul. Północna 39	Aspekty praktyczne ochrony odgromowej – cz. 3 • mgr inż. Mieczysław Balcerek (OŚ SEP)
9 września 2011 r. godz. 16.30-19.30	Łódź/ Siedziba ŁOIIB ul. Północna 39	Metody bezwykopowe budowy tuneli, kanałów podziemnych i rurociągów. • dr inż. Maciej Kędracki (Politechnika Łódzka)
20 września 2011 r. godz. 12.00-17.00	Wycieczka techniczna na budowę autostrady A1 węzeł Stryków.	
27 września 2011 r. godz. 12.00-17.00	Wycieczka techniczna na budowę autostrady A1 węzeł Stryków.	
10 października 2011 r. godz. 17.00-20.00	Bełchatów/ ul. Czaplinska 44G	Prawidłowe prowadzenie nadzoru właścicielskiego nad substancją budowlaną. Przeglądy okresowe obiektów (roczne i pięcioletnie), książka obiektu budowlanego. • Nadzór budowlany (Łódź)

Ze względów organizacyjnych prosimy uczestników szkoleń o wcześniejsze zgłoszenia, których należy dokonywać w biurze ŁOIIB, telefonicznie: 42 632 97 39, faksem: 42 630 56 39 lub e-mailem: szkolenia@lod.piib.org.pl

BEZPŁATNE KONSULTACJE

Uprzejmie informujemy, że członkowie ŁOIIB mogą korzystać z bezpłatnych konsultacji z zakresu zastosowania w budownictwie urządzeń i instalacji, podlegających przepisom dozoru technicznego. Konsultacje prowadzą inspektorzy z Urzędu Dozoru Technicznego w Łodzi w każdy roboczy dzień tygodnia w godzinach 8.00–15.00 w siedzibie UDT przy ul. Nowej 38. Zainteresowanych prosimy o wcześniejsze telefoniczne lub e-mailowe (idt14@udt.gov.pl) zgłoszenie tematu: w sprawach dotyczących urządzeń ciśnieniowych – mgr. inż. Andrzejowi Stawskiemu (tel. 42 675 68 52), a w sprawach dotyczących urządzeń transportu bliskiego – mgr. Krzysztofowi Dębskiemu (tel. 42 675 68 22).

* * *

Ponadto, w siedzibie naszej Izby odbywają się również bezpłatne konsultacje z zakresu ochrony przeciwpożarowej, które prowadzi rzeczoznawca mgr inż. pożarnictwa Tomasz Błażejowski. Zainteresowanych prosimy o wcześniejsze zapisy w biurze ŁOIIB (tel. 42 632 97 39).

Informacje o składkach

UWAGA! Przypominamy, że zaświadczenie o członkostwie będzie wydawane przez ŁOIB wyłącznie na podstawie wpływu składek na konto. Okazanie dowodu wpłaty nie stanowi podstawy do wystawienia zaświadczenia o członkostwie w Izbie.

Członkowie Izby zobowiązani są do uiszczania składek w następujących kwotach:

1) na konto Okręgowej Izby:

- a) opłata wpisowa w wysokości 100 zł wpłacana jednorazowo przy rejestracji wniosku o wpis na listę członków lub przy wznawianiu członkostwa,
- b) składka członkowska w wysokości 150 zł (za 6 miesięcy) lub w kwocie 300 zł (za 12 miesięcy) w terminie co najmniej 15 dni przed rozpoczęciem okresu składkowego;

2) na konto Krajowej Izby:

- a) składka członkowska w kwocie 60 zł,
- b) opłata roczna na ubezpieczenie OC w wysokości 96 zł, obowiązująca od 1 stycznia 2011 r. Łączna składka roczna na Krajową Izbę – 156 zł.

Indywidualne konta

Każdy członek Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa ma przypisane indywidualne konta: do wpłaty składki na ŁOIB i do wpłaty składki na KIIB i ubezpieczenie OC. Numery kont indywidualnych można sprawdzić na naszej stronie internetowej (www.lod.piib.org.pl) w zakładce „lista członków” oraz na stronie Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa (www.piib.org.pl).

Wydawanie zaświadczeń

Po wpływie na konto Izby ww. opłat zaświadczenie jest wysyłane przez biuro ŁOIB listem poleconym na adres zainteresowanego członka Izby.

dokończenie ze s. 26

cińskim i polskim, odczytał dziekan prof. D. Gawin, zaś uroczystego aktu promocji dokonał Rektor PŁ.

Profesor A. Ajdukiewicz wygłosił okolicznościowy wykład pt. „Konstrukcje betonowe a środowisko”. Obecnie roczna światowa produkcja betonu sięga 18 miliardów ton. W ciągu ostatnich kilkudziesięciu lat beton z topornego materiału przemienił się w beton wysokiej wytrzymałości o modyfikowanych właściwościach zgodnie z wymaganiami projektanta konstrukcji. Bardzo duży wkład w rozwój, ulepszenie i przemiany betonu miały badania prof. A. Ajdukiewicza. W wykładzie omówiono wpływ betonu na środowisko oraz uwzględnienie w dokumentach normalizacyjnych problemu trwałości i bezpieczeństwa konstrukcji betonowych.

UWAGA!

Członkowie naszej Izby, którzy otrzymali przypomnienie informujące, że nie opłacili składek członkowskich przez ponad 6 miesięcy, proszeni są o niezwłoczne uiszczenie zaległych opłat. W przeciwnym wypadku zostaną zawieszani w prawach członka Izby, a w przypadku nieuiszczenia składek członkowskich przez okres 1 roku – zostaną skreśleni z listy członków okręgowej Izby.

Osoby zawieszane w prawach członka ŁOIB nie mogą liczyć na przywileje przysługujące członkom naszej Izby, np. nie otrzymują „Kwartalnika Łódzkiego” czy też „Kalendarza ŁOIB”. Ponadto – zgodnie z obowiązującym od 25 maja 2005 r. Regulaminem PIIB w sprawie zasad i trybu zawieszania w prawach członka oraz skreślenia z listy członków – zawieszenie powoduje m.in. utratę czynnego i biernego prawa wyborczego, a w szczególności wygaśnięcia mandatu delegata na okręgowe i krajowe zjazdy oraz mandatu do pełnienia wszelkich funkcji w organach Izby.

Od 2011 roku obowiązują równolegle dwie wersje zaświadczenia o przynależności do ŁOIB:

- a) w wersji papierowej – wystawiane w biurze Izby,
- b) w postaci elektronicznej – pobrane z portalu internetowego PIIB.**

Uzyskanie przez czynnych członków Izby elektronicznej wersji oryginalnego zaświadczenia o przynależności do Izby jest możliwe za pomocą portalu PIIB (www.piib.org.pl). Dokument ten ma postać pliku PDF zgodnego ze wzorem zaświadczenia opracowanym w PIIB, podpisanego z wykorzystaniem kwalifikowanego podpisu cyfrowego.

Dostęp zainteresowanych członków do elektronicznych zaświadczeń zabezpieczony jest procesem autoryzacji, polegającym na wpisaniu odpowiedniego loginu, hasła i wybranej części cyfr z numeru PESEL. Login i hasło służące do pierwszego logowania zostały przekazane członkom Izby z wysyłką „Inżyniera Budownictwa” nr 11/2010, a cyfry z numeru PESEL należy wpisać na żądanie systemu.

Po oficjalnych uroczystościach goście spotkali się przy lampce wina, składali gratulacje, odczytano nadesłane listy. Szczególne powody do radości mieli koledzy z Katedry Budownictwa Betonowego PŁ, wdzięczni Profesorowi za ożywienie naukowe, które niegdyś wniósł do zespołu, co zaowocowało naukowymi awansami i zdynamizowaniem międzynarodowej współpracy. Współpraca Profesora z Katedrą trwa do dziś i wszyscy mają nadzieję, że będzie trwała nadal.

Prawdziwy „sabat żelbetników” z całej Polski odbył się wieczorem w auli Minor w pałacyku przy ul. ks. Skorupki, gdzie zgromadzeni goście spędzili niezapomniane chwile – po wysłuchaniu koncertu wzięli udział w uroczystej kolacji połączonej z rozmowami, dyskusjami i życzeniami.

Danuta Ulańska



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



Łódzkie

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



AUDYTOR ENERGETYCZNY

szkolenia dla mikro, małych, średnich i dużych przedsiębiorstw

Zgodnie z Ustawą z dnia 19 września 2007 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane, od 1 stycznia 2009 r. dla każdego budynku (z pewnymi wyjątkami) oddawanego do użytkowania oraz budynku podlegającego zbyciu lub wynajmowi powinno zostać wydane świadectwo charakterystyki energetycznej, określające wielkość energii niezbędnej do zaspokojenia różnych potrzeb związanych użytkowaniem budynku. Obowiązek ten dotyczy również lokali mieszkalnych oraz części budynku stanowiących samodzielną całość techniczno-użytkową. Świadectwo jest ważne 10 lat.

Wprowadzenie obowiązku certyfikacji energetycznej tworzy impuls do projektowania i budowy budynków energooszczędnych oraz do termomodernizacji budynków istniejących. Zabiegi te mają na celu zmniejszenie globalnego zużycia energii, co wpłynie na obniżenie poziomu emisji gazów cieplarnianych.

Uprawnienia do sporządzania świadectw energetycznych stają się atutem na rynku pracy – według szacunków Narodowej Agencji Poszanowania Energii w Polsce trzeba będzie wydawać około 200 tys. świadectw rocznie. Docelowo 12 mln budynków w całej Polsce będzie wymagało świadectw energetycznych, co oznacza konieczność wyszkolenia dodatkowo kilku tysięcy specjalistów.

Europejskie Centrum Doradztwa Finansowego jest organizatorem projektu szkoleniowego pt. „Audytor Energetyczny – szkolenia dla mikro, małych, średnich i dużych przedsiębiorstw” współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Działania 8.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Projekt jest otwartym projektem szkoleń, skierowanym do osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach na terenie województwa łódzkiego, delegowanych przez swoich pracodawców oraz do osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, zainteresowanych uzyskaniem uprawnień do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej budynków.

W szkoleniu mogą wziąć udział osoby, które ukończyły **wyższe studia magisterskie** na dowolnym kierunku lub

studia inżynierskie na kierunkach: architektura, budownictwo, inżynieria środowiska, energetyka lub pokrewnych, tj. inżynieria materiałowa, mechanika i budowa maszyn, technika rolnicza i leśna.

Udział w szkoleniu jest dofinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego na poziomie od 60 do 80% kosztów szkolenia, w zależności od wielkości przedsiębiorstwa, w którym zatrudniony jest uczestnik szkolenia. Pozostała kwota jest wnoszona w formie gotówkowej przez pracodawców delegujących pracowników na szkolenie i wynosi:

- w przypadku pracowników mikro i małych przedsiębiorstw: **596,96 zł**,
- w przypadku pracowników średnich przedsiębiorstw: **895,44 zł**,
- w przypadku pracowników dużych firm: **1193,92 zł**.

Koszt szkolenia obejmuje pełen koszt uczestnictwa w szkoleniu wraz z kosztem jednokrotnego przystąpienia do egzaminu przed Ministrem Infrastruktury, kosztem materiałów szkoleniowych oraz cateringu.

Program szkoleń jest zgodny z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 21 stycznia 2008 r. w sprawie przeprowadzania szkolenia oraz egzaminu dla osób ubiegających się o uprawnienia do sporządzania świadectwa charakterystyki energetycznej budynku, lokalu mieszkalnego oraz części budynku stanowiącej samodzielną całość techniczno-użytkową. Ukończenie szkolenia uprawnia do przystąpienia do egzaminu przed Ministrem Infrastruktury.

Do udziału w projekcie szczególnie zapraszamy kobiety – zdobyte uprawnienia pozwalają na korzystanie z elastycznych form zatrudnienia

Szczegółowe informacje można uzyskać w Biurze Projektu: Europejskie Centrum Doradztwa Finansowego o/Łódź ul. Łagiewnicka 54/56 budynek A lok. 212, 91-436 Łódź tel. 42 296 55 80, faks 42 296 55 75, kom. 507 701 430 www.ecdf.pl/audytor_lodz



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



C Z Ł O W I E K — N A J L E P S Z A I N W E S T Y C J A

ŁÓDZKA OKRĘGOWA IZBA INŻYNIERÓW BUDOWNICTWA
zaprasza na cykl bezpłatnych szkoleń:

NORMY ZHARMONIZOWANE w zakresie ochrony przepięciowej, odgromowej i oświetlenia elektrycznego

(32 godziny zajęć teoretyczno-praktycznych w 16-osobowych grupach)

które odbędą się w ramach realizowanego na terenie województwa łódzkiego projektu „EURO PROJEKTOWANIE”, współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Przedsięwzięcie prowadzone jest w ramach Działania 8.1.1. Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki wdrażanego przez Urząd Marszałkowski w Łodzi.



Do udziału w projekcie **zapraszamy:**

pracujące osoby dorosłe (z branży instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych oraz wspomagających), posiadające tytuł inżyniera (minimum), zamieszkujące i pracujące na terenie województwa łódzkiego.

W ramach projektu zapewniamy: interesujące szkolenia z nowych przepisów i norm w zakresie ochrony przepięciowej, odgromowej i oświetlenia elektrycznego, prowadzone przez wysoko wykwalifikowaną kadrę, komplet materiałów szkoleniowych, catering.



Liczba miejsc ograniczona – liczy się kolejność zgłoszeń!

Wszystkich zainteresowanych udziałem w projekcie oraz szczegółowymi informacjami prosimy o kontakt z pracownikami biura projektu:

ŁÓDZKA OKRĘGOWA IZBA INŻYNIERÓW BUDOWNICTWA

91-425 Łódź, ul. Północna 39, pok. 21

tel. 42 632 97 39 wew. 5 lub 42 633 82 88 • faks: 42 630 56 39

e-mail: europrojektowanie@lod.piib.org.pl

www.europrojektowanie.loiib.pl